

PRITARTA
Šiaulių rajono savivaldybės tarybos
2012 m. gruodžio 13 d. sprendimu Nr. T-

Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Buratinas“

**IKIMOKYKLINIO UGDYMO(SI)
PROGRAMA**

„KYBUR VYBUR – MES VISUR“

Kuršėnai
2012 m.

TURINYS

I. Bendrosios nuostatos	3
1. Formalieji duomenys apie ugdymo įstaigą	3
2. Pedagoginis, psichologinis, filosofinis ugdymo(si) programos pagrindimas	3
3. Ugdymo(si) programos ir strateginių dokumentų sąsajos	3
4. Vaikų poreikiai	4
5. Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai	4
6. Mokytojai	4
7. Įstaigos savitumas	5
7.1. Lopšelio-darželio vizija	5
7.2. Bendradarbiavimas su šeima	5
7.3. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais	5
8. Regiono bendruomenės socialiniai ir kultūriniai ypatumai	6
II. Ikimokyklinio ugdymo principai	6
III. Tikslas ir uždaviniai	7
IV. Ugdymo(si) turinys, metodai ir priemonės	7
1. 0-1 m.	10
2. 1-2 m.	11
3. 2-3 m.	18
4. 3-4 m.	25
5. 4-5 m.	37
6. 5-6 m.	49
V. Ugdymo(si) pasiekimai ir jų vertinimas	62
VI. Literatūra ir šaltiniai.....	65

I. Bendrosios nuostatos

1. Formalieji duomenys apie ugdymo įstaigą

Švietimo teikėjas: Šiaulių r. Kuršėnų lopšelis-darželis „Buratinas“

Teisinė forma: biudžetinė įstaiga

Grupė: neformaliojo švietimo mokykla

Tipas : lopšelis-darželis

Adresas: Daugėlių g. 74, Kuršėnai, Kuršėnų sen., LT-81121 Šiaulių rajonas.

Elektroninis paštas: ld@buratinas.kursenai.lm.lt

Telefonai: 8 (41) 58 06 85, 8 (41) 58 06 94, +37062091169

Interneto svetainės adresas: www.buratinas.kursenai.lm.lt

2. Pedagoginis, psichologinis, filosofinis ugdymo(si) programos pagrindimas

Ikimokyklinio ugdymo(si) programos turinys remiasi humanistine filosofija (A. Maslow, C. Rogers), kuri pabrėžia į vaiką orientuotą asmeninį patirtinį ugdymą(si), vaiko asmenybės augimą, tenkinant esminius jo poreikius: fiziologinius, dvasinius, savipildos, saviraiškos ir savirealizacijos. Skatinamas ugdytinio ir ugdytojo bendradarbiavimas. Sudarytos sąlygos vaikui atsiskleisti. Ugdymo(si) programa orientuota į vaiko poreikių tenkinimą, jų plėtojimą, konkrečiam amžiaus tarpsniui svarbių gebėjimų ugdymą.

Ugdymas mūsų įstaigoje remiasi filosofo A. Gaižučio (1988), psichologų A. Gučo (1990), S. Freudo (Žukauskienė, 1996) mintimis, jog žaidimas – pagrindinė vaiko veikla. Pritariame J. Piaget (Žukauskienė, 1996) nuomonei, jog vaiko žaidimas – kūryba, nes žaisdamas vaikas suvokia ir atkuria pasaulį, įprasmina jį. Vaikui neužtenka žinių, informacijos, patirties, gaunamos iš kitų žmonių. Jis pats atranda, sužino stebėdamas, išgyvendamas, eksperimentuodamas, tirdamas, kurdamas. Gerai apgalvota ir pritaikyta aplinka skatina vaikus būti veiklius, kūrybingus.

Mums artimos ir progresyvios filosofijos idėjos – gebėjimas spręsti problemas, veikti pačiam, kaupti ir kritiškai vertinti informaciją, išmokti mokytis, kritiškai mąstyti.

Besiremdami keliomis filosofinėmis kryptimis, formuojame savo filosofinį ugdymo(si) pagrindą:

„Vardan laimingo vaiko tobulėti visada yra kur, visada laikas ir iš visų padėčių yra išeičių. Svarbiausia turėti tikslą, o tikslo siekimui pasirinkti tinkamas priemones“ (13, 5).

3. Ugdymo(si) programos ir strateginių dokumentų sąsajos

Remiantis Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu (3), siekiame ugdyti „vertybines orientacijas, leidžiančias tapti doru, siekiančiu žinių, savarankišku, atsakingu žmogumi“, lavinti „šiuolaikinę socialinę kompetenciją ir dabartiniam gyvenimui svarbius komunikacinius gebėjimus“, „perteikti asmeniui tautinės ir etninės kultūros pagrindus“ ir ugdyti gebėjimą sveikai gyventi.

Atsižvelgdami į Valstybinės švietimo strategijos 2003-2012 metų (6) įgyvendinimo priemones, sudarome „socialiai teisingas“ ugdymo(si) sąlygas:

- kuriame galimybes „efektyviai ugdyti įvairių gebėjimų ir poreikių vaikus“,
- sudarome sąlygas ugdytiniui išsaugoti ir stiprinti sveikatą.

Vykdydami ikimokyklinio ugdymo(si) programą, įgyvendiname vaiko gerovės siekius:

- reaguoti į vaiko ir šeimos prašymus,
- teikti įvairiapuses paslaugas, orientuotas į vaikų poreikius, nuomones, kultūrą,
- ugdyti vaiką, gebantį gyventi savarankiškai.

Siekiame visapusiškai ugdyti vaiko asmenybę, talentą ir protinius bei fizinius gebėjimus, pagarbą tėvams, kalbai ir vertybėms, gamtai. Kiekvienas ugdytinis turi galimybę išsakyti savo nuomonę, teikti siūlymus, rinktis veiklą pagal savo interesus ir poreikius, dalyvauti kultūriniuose ir meniniuose renginiuose (Vaiko teisės, 1997).

Igyvendiname vieną pagrindinių švietimo plėtotės siekių – „užtikrinti ugdymo kokybę“ (6, 3).

Atsižvelgdami į lopšelio-darželio nuostatus, siekiame, „bendradarbiaujant su šeima, puoselėti visas vaiko galias, lemiančias vaiko asmenybės vystymosi ir jo integracijos į visuomenę (socializacijos) sėkmę, tenkinti prigimtinius, kultūros, taip pat ir etninius, socialinius, pažintinius poreikius, padėti vaikui pasirengti sėkmingai mokytis pagal pradinio ugdymo programą“ (14, 1).

Igyvendindami mūsų įstaigos strateginį švietimo planą 2011-2013 m., siekiame tobulinti ugdymo kokybę, gerindami ugdomosios aplinkos ir mokytojų darbo sąlygas bei ugdyti vertybines nuostatas – sveikatą, dorovę tautos tradicijas.

Valstybinės švietimo strategijos 2003-2012 metų nuostata – „sudaryti sąlygas mokytis visą gyvenimą“ (6.6) – įpareigoja mūsų įstaigos vadovus ir pedagogus kelti savo kvalifikaciją, siekti aukštesnių kompetencijų, gilinti savo profesines žinias bei bendruosius gebėjimus.

Tikimės, kad mūsų ikimokyklinio ugdymo(si) programa atitiks šiuolaikinį požiūrį į vaiką ir jo ugdymą(si).

4. Vaikų poreikiai

Lopšelyje–darželyje ugdomi vaikai nuo 0 iki 7 metų.

Įstaigoje tenkinami įvairūs vaikų poreikiai, skiepijamos krikščioniškos dorovinės vertybės. Ugdytiniams sudarytos sąlygos rinktis veiklą pagal pomėgius ir galias, lavėti tiek, kiek kiekvienas turi prigimtinių jėgų.

Vaikai gali įgyti naujų technologijų įvaldymo pradmenų (naudotis kompiuteriu, fotografuoti skaitmeniniu fotoaparatu, naudotis Multimedia, demonstruoti skaidres, ugdytis naudojantis interaktyvia lenta...).

Specialiųjų poreikių ugdytiniai, turintys kalbos, kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimų, yra integruoti į bendrojo ugdymo grupes ir ugdomi pagal logopedo sudarytas individualias metines programas.

5. Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai

Atlikus apklausas, išanalizavus išsakytas nuostatas, siekiame ugdymo(si) programoje tenkinti tėvų ir vietos bendruomenės poreikius:

- ❖ formuoti vaiko asmenybę pagal jo gebėjimus ir poreikius,
- ❖ supažindinti ugdytinius su giliomis miesto amatų tradicijomis, įžymiais žmonėmis,
- ❖ sudaryti saugią ir sveiką, skatinančią vaiko saviraišką, kūrybiškumą aplinką,
- ❖ siekti, kad vaikus visapusiškai ugdytų kompetentingi ir kvalifikuoti mokytojai,
- ❖ sudaryti sąlygas ugdytiniams lankyti prailginto režimo grupę,
- ❖ sudaryti sąlygas saviraiškai maldingumo valandėlėse,
- ❖ sudaryti sąlygas papildomai vaikų veiklai būreliuose,
- ❖ dalyvauti Šiaulių rajono ir Kuršėnų miesto renginiuose.

6. Mokytojai

Lopšelyje-darželyje dirba aukštos profesinės kompetencijos mokytojai. Būrelių užsiėmimus organizuoja kvalifikuoti specialistai.

Mokytojai skatinami ieškoti įvairių ugdymo formų, metodų, skleisti gerą darbo patirtį, kelti pedagoginę kompetenciją, dalyvauti tarptautiniuose ir šalies projektuose.

Įstaigos direktorius yra tarptautinių projektų Šiaulių rajono ikimokyklinių įstaigų pradininkas.

7. Įstaigos savitumas

- ❖ Lopšelyje-darželyje į ugdymo(si) procesą integruojamas katalikiškas dorinis ugdymas.
- ❖ Įstaiga įtraukta į Lietuvos sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą ir vykdo sveikatos stiprinimo programą „Sveika vaikystė“ (2009-2013 m.).
- ❖ Sudarytos sąlygos ugdomajame procese naudoti Lego Dacta priemonės.
- ❖ Į ugdymo(si) procesą integruojama tarptautinė Mokymosi visą gyvenimą programa, respublikinė ir rajoninė projektinė veikla.
- ❖ Įstaigoje ugdymo(si) tobulinimui naudojamos naujausios informacinės technologijos.
- ❖ Palaikomi ir plečiami ryšiai su rajono ir užsienio šalių ikimokyklinėmis įstaigomis.
- ❖ Į ugdymo(si) procesą integruojami Valdorfo sistemos elementai.
- ❖ Įstaigoje vyrauja komandinis darbas.
- ❖ Informacija teikiama interneto svetainėje www.buratinas.kursenai.lm.lt.
- ❖ Sudarytos sąlygos nelankantiems ikimokyklinio ugdymo įstaigos Daugėlių mikrorajono ikimokyklinio amžiaus vaikams naudotis lopšelio-darželio teikiamomis paslaugomis.
- ❖ Ugdytiniai supažindinami su įvairių ES šalių kultūra, tradicijomis ir kalba. Auklėtojos kompetentingos suteikti ugdytiniais elementarių pradinių anglų kalbos žinių.

7.1. Lopšelio-darželio vizija

Lopšelis-darželis modernus, atviras pokyčiams, visuomenei, Europos kultūrai, užtikrinantis sėkmingą šeimos ir įstaigos darbuotojų partnerystę. Tai aukštos kompetencijos ir kultūros ugdymo įstaiga, teikianti kokybiškas ugdymo paslaugas, skiepijanti ugdytiniais dorovės, etninės kultūros, sveikatos supratimo kaip tautos egzistencijos pamatus, maksimaliai aprūpinta naujausiomis ugdymo(si) priemonėmis ir besinaudojanti moderniomis technologijomis.

7.2. Bendradarbiavimas su šeima

Svarbi sėkmingo ikimokyklinio ugdymo(si) sąlyga - mokytojų ir ugdytinių šeimos bendradarbiavimas. Bendravimas ir bendradarbiavimas su šeima vyksta abipusiu supratimu ir atsakomybe, geranoriškumu, konfidencialumu, pagarba, pagalba ir dėmesiu. Mūsų lopšelyje-darželyje vyrauja šios bendradarbiavimo formos:

- ❖ individualūs pokalbiai,
- ❖ susirinkimai,
- ❖ dalyvavimas savivaldoje,
- ❖ konsultacijos,
- ❖ diskusijos,
- ❖ apklausos,
- ❖ įvairūs renginiai, ekskursijos, šventės,
- ❖ projektai, projektiniai kampeliai,
- ❖ informacijos sklaida (lankstinukai, atmintinės, internetinė svetainė, stendai, laiškai, kvietimai, pokalbiai telefonu, susirašinėjimas elektroniniu paštu),
- ❖ vaiko aplankas,
- ❖ atvirų durų dienos,
- ❖ ugdomosios veiklos stebėjimai,
- ❖ tėvų klubo veikla.

7.3. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais

Mūsų lopšelis-darželis bendradarbiauja su:

- ❖ Šiaulių r. Kuršėnų Daugėlių pagrindine mokykla;
- ❖ Kuršėnų miesto seniūnija;

- ❖ VŠĮ Šiaulių rajono pirminės sveikatos priežiūros centru;
- ❖ Šiaulių r. Kuršėnų Daugėlių lopšeliu-darželiu;
- ❖ Lietuvos Raudonojo kryžiaus draugijos Šiaulių rajono komitetu.

Su visais socialiniais partneriais pasirašomos bendradarbiavimo sutartys. Įstaigose išrinkti socialinių partnerių atstovai aktyviai dalyvauja mūsų lopšelio-darželio tarybos veikloje.

Bendradarbiavimo rezultatai:

- ❖ įvairūs bendri renginiai,
- ❖ pasitarimai,
- ❖ diskusijos,
- ❖ reikalingos informacijos pasikeitimas,
- ❖ pagalba įgyvendinant lopšelio-darželio tikslus ir uždavinius.

8. Regiono bendruomenės socialiniai ir kultūriniai ypatumai

Ikimokyklinio ugdymo(si) programa kurta atsižvelgiant į:

❖ socialinę aplinką: vaikų globos namus, medicinos punktą, vaistinę, Daugėlių lopšelių-darželių, Daugėlių pagrindinę mokyklą, gamtininkų centrą, Kuršėnų miesto vaikų biblioteką;

❖ geografinę aplinką: Daugėlių pušyną, Ventos upę, geležinkelį, kolektyvinius sodus, dirbtinius vandens telkinius;

❖ lankytinas istorines vietas: Gruževskių dvarą – tautodailės ir amatų centrą, neveikiančias liuteronų kapinaites, L. Ivinskio aikštę;

❖ kultūrinę aplinką: Kalendorių muziejų, bažnyčią, garsių puodžių muziejus, tradicinius miesto renginius, kultūros ir pramogų rūmus.

Lankydamiesi minėtose vietose ugdytiniai plėtoja pažintinę, socialinę, komunikavimo, meninę ir sveikatos saugojimo kompetencijas.

II. Ikimokyklinio ugdymo principai

Humaniškumo – vaikas – ne poveikio objektas, o lygiavertis partneris, su kuriuo kartu gyvename ir veikiame. Jis aktyvus, gerbiamas, vertinamas kitų, jaučiasi saugus, pasitikintis savimi.

Individualumo – leidžia atsižvelgti į individualias vaiko fiziologines ir psichologines galias, turimą patirtį, skirtingus pasaulio pažinimo būdus.

Tęstinumo – darnus perėjimas nuo ugdymo(si) šeimoje, lopšelio, ikimokyklinėje grupėje prie ugdymo(si) priešmokyklinėje grupėje. Tai leidžia atsižvelgti į vaiko patirtį ir užtikrina nenutrūkstamą ugdomąjį procesą, vaikui pereinant iš vieno amžiaus tarpsnio į kitą.

Prieinamumo – ugdymo turinys orientuotas į galimybę kiekvienam vaikui rinktis veiklą pagal savo amžiaus galias, fizines ir dvasines savybes, individualius poreikius, interesus. Pritaikytas skirtingoje socialinėje ir kultūrinėje aplinkoje augusiam ir ugdytam vaikui.

Lankstumo ir integracijos – ugdymo procesas planuojamas lanksčiai, atsižvelgiant į vaiko visuminį pasaulio suvokimą.

Tautiškumo – skatina padėti vaikui perimti tautos kultūros, Kuršėnų krašto tradicijas, puoselėti katalikiškas dorovines vertybes.

III. Tikslas ir uždaviniai

Tikslas

Atsižvelgiant į pažangiausias mokslo ir visuomenės raidos tendencijas, kurti sąlygas, padedančias vaikui tenkinti prigimtinius, kultūros, taip pat ir etninės, socialinius, pažintinius poreikius.

Uždaviniai:

1. Sudaryti vaikui saugią, estetišką, skatinančią veikti aplinką;
2. Skatinti bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais ir suaugusiais, plėtojant socialinę, kultūrinę vaiko patirtį;
3. Puoselėti vaiko individualybę, intelektinius gebėjimus, saviraišką, savarankiškumą, kūrybiškumą, atskleisti ir ugdyti įvairius gebėjimus;
4. Siekti, kad vaikai patirtų pažinimo džiaugsmą, pajustų šiuolaikinio pasaulio ypatumus, gyventų „čia ir dabar“;
5. Suteikti kuo daugiau pamatinių žinių apie tautos kultūrą, papročius, supažindinti su savo miesto, mikrorajono įžymiomis vietomis, svarbiais žmonėmis, miestui būdingais amatais;
6. Sergėti ir stiprinti vaiko fizinę ir psichinę sveikatą, tenkinti aktyvumo ir judėjimo poreikį; integruoti sveiką gyvenseną į vaiko kasdienę veiklą;
7. Integruoti katalikišką ugdymą į kasdienę vaiko veiklą;
8. Siekti, kad vaikai - tėvai - mokytojai būtų lygiaverčiai partneriai.

IV. Ugdymo(si) turinys, metodai ir priemonės

Ugdymo(si) turinys sudarytas įvertinus ikimokyklinio amžiaus (0 – 6 metų) vaikų raidos ypatumus, šeimoje įgytą patyrimą, gebėjimus, galimybes, interesus, polinkius, poreikius, į šio amžiaus vaikų fizines, emocines, intelektines išgales. Turinys įgyvendinamas per visą vaiko buvimą lopšelyje-darželyje: jam valgant, ruošiantis ilsėtis, einant į lauką ir žaidžiant lauko žaidimų aikštelėse, bendraujant, dalyvaujant ugdomojoje veikloje, įvairiuose renginiuose, žaidžiant.

Ikimokyklinio ugdymo(si) programos turinį atspindi projektai, kuriais siekiama ugdyti vaiko socialinę, sveikatos saugojimo, pažinimo, komunikavimo ir meninę kompetencijas. Kiekvieną kompetenciją sudaro ugdytinios vertybinės nuostatos, šį amžiaus tarpsnį atitinkantys gebėjimai, įgūdžiai ir žinios. Visos šios kompetencijos glaudžiai tarpusavyje siejamos ir integruojamos. Projektai numatomi ir gali būti keičiami, atsižvelgiant į vaikų poreikius, tėvų lūkesčius, tarptautinius ir vietinius projektus, konkursus.

Ugdymo(si) būdai taikomi lanksčiai, atsižvelgiant į vieno vaiko ir vaikų grupės poreikius, ugdymo(si) situacijas, t.y. planuojami ir koreguojami „čia ir dabar“. Ugdymo(si) būdus bei metodus („Ryto ratas“, žaidimas, projektas, edukacinė išvyka ir kt.) pedagogai gali laisvai rinktis, lanksčiai, kūrybiškai taikyti siūlomą ugdymo turinį – planuoti veiklą, parinkti ugdomąją medžiagą.

Ugdymo(si) priemonės – tikslingos, veiksmingos, įvairios, padedančios plėtoti ikimokyklinio amžiaus fizines, socialines-emocines, pažintines, kūrybines galias. Visos priemonės, žaislai, žaidimai, knygos ir kt. išdėstyti taip, kad būtų prieinami ir pasiekiami vaikams, skatintų jų žingeidumą, norą žaisti, veikti, tyrinėti...

Ikimokyklinio ugdymo(si) priemonės naudojamos: grupėje ir namuose, individualioje ir grupinėje vaikų veikloje, patalpoje ir lauke (sporto, aktų salėse, Lego dacta kambaryje, maldos kambarėlyje, metodinės veiklos kabinete, kieme, lauko žaidimų aikštelėse ir kt.), savarankiškai ir pedagogo organizuotai vaiko veiklai.

Priemonės atnaujinamos atsižvelgiant į ugdytinių poreikius, ikimokyklinio ugdymo(si) programą, grupės veiklos organizavimo modelį, kintant materialinėms, socialinėms, technologinėms sąlygoms visuomenėje.

Priemonės socialinei kompetencijai ugdyti: Lietuvos ir regiono žemėlapiai; Lietuvos Respublikos vėliava (maža); gimtojo miesto herbas; saugaus eismo ir elgesio kortelės, knygelės, žurnalai; interesų, talentų kortelės, paveikslėliai; dėlionės, stalo žaidimai, nuotaikų kortelės; siužetiniai žaislai (lėlės, vežimėliai, baldai, indeliai, drabužiai, įvairių profesijų atributai); automobiliai, automobiliniai garažai, trasos, plovyklos; buities ir kt. daiktai; žaidimai poromis, keliose (domino, loto, šaškės); atsipalaidavimo žaislai (minkšti, siužetiniai); raminančios, aktyvinančios ir kt. muzikos įrašai; žaislai-galvosūkių; statybinės detalės su sraigtais ir veržlėmis (medinės, plastmasinės, metalinės ir kt.), kaladėlės ir kaladės, teminiai jų rinkiniai, konstruktoriai, mozaikos, medinės, plastmasinės, kartoninės dėlionės (Puzzle ir kt.); užtiesalai, dėžės, krepšiai, pagalvėlės, kilimėliai, „ryto rato“ kilimas; vaikiška bižuterija (karoliai, segės, dirželiai), rūbai, skraistės ir kt., skirti persirenginėjimui, „puošimuisi“, vaidybai, kūrybiniam žaidimams; kompiuteriniai žaislai, skatinantys vaiką išbandyti naują ir kt.; švenčių atributika (popierinės girliandos, širdelės, kaukės, žaislai eglutei, konfeti ir kt.); veidrodžiai; nuotraukos, rėmeliai; sėdmaišiai; kamuoliukų baseinas ir kt.

Priemonės komunikavimo kompetencijai: popierius (kortelės, juostelės, lapeliai); atvirukai, vokai ir kt.; plakatai, knygos vaikams (knygelės, žurnalai, vaikiškos enciklopedijos, dailės albumai ir kt.), žurnaliukų (pvz., „Penki“, „Žirniukas“, „Nykštukas“ ir kt.) vaikams prenumerata; raidynai; žodžių kortelės, stalo žaidimai su raidėmis, užrašais skirti kalbai ugdyti; kubeliai, automobiliai ir kt. su užrašais; pasakų, muzikos įrašai (kompaktiniai diskai, garso kasetės) ir kt. skirtukai, žymekliai knygoms; receptų knygos, telefonų knygos vaikų žaidimams; kompiuteris, kompiuterinės programos (pvz., programos, padedančios vaikui suvokti, kas yra šviesa, programos, skatinančios vaikus kurti muziką, modeliuoti daiktus, bandyti rašyti ir kt.), konstruktoriai, kūrybiniai, didaktiniai, stalo žaidimai, loto, lavinamosios sienų dekoracijos ir pan.

Priemonės sveikatos saugojimo kompetencijai: indeliai burnos skalavimui, kaspiniai, skarelės, audeklo atraižos, skraistės, kantai šokiui; lankai, šokdynės, virvutės, kamuoliai, sviediniai, kėgliai, virvė, badmintonas; treniruokliai (batutas ir kt.), krepšinio lenta su lanku, krepšinio stovas, futbolo vartai; šiurkštūs, gruoblėti kilimėliai; šokliukai, sūpuoklės, sienelės, kopėtelės, laipynės, lindynės, kopimo sienelė, laipiojimo virvės, tilteliai, suoleliai ir jų komplektai įskaitant vaikų lauko žaidimų aikšteles; čiužiniai, įvairios minkštos porolono formos; kamuoliukų baseinas; parašiuotas; priemonės estafetėms, kliūtims; švilpukas; priemonės balansavimui ir koordinacijai; priemonės žymėjimui (kūgiai, lazdos, žymekliai, formos ir pan.), paspirtukai, rogutės ir kt.; pirštų, delnų, pėdų atspaudų darymo medžiagos (dažai, molis, smėlis ir kt.); kūno dažai; paveikslėliai, plakatai, knygelės, dėlionės, loto augimo ir sveikatos temomis; vaikams pritaikyti indai ir stalo įrankiai; priemonės varstymui, segiojimui, raišiojimui; kamuoliai, skirti šokuoti, sūptis; supamieji žaislai; grūdinimosi priemonės (indai vandeniui ir kt.); riedantys žaislai (karučiai, automobiliai, traukiniai ir kt.) ir pan.

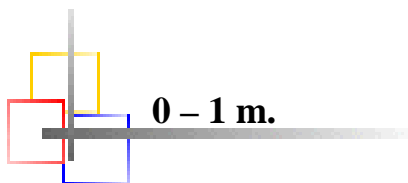
Priemonės pažinimo kompetencijai: vandenį geriantis popierius, žvakės; rašomoji, magnetinė lentos, lentynėlės, spintutės, dėžės, krepšiai žaislams, medžiagoms ir priemonėms; informaciniai leidiniai (knygos, plakatai, enciklopedijos, stalo žaidimai ir kt.); gyvūnų, augalų, gamtovaizdžių ir gamtos paminklų nuotraukos; skaičių, formų, dydžių, spalvų kortelės; priešingybių, priežasties-pasekmės, nuoseklumo, dalies ir visumos paveikslėliai, kortelės; smėlis, akmenukai, gamtinė medžiaga; vazonai gėlėms, gėlių žemė, laistytuvai; didinamieji stiklai, žiūronai, mikroskopai, indai ir priemonės eksperimentavimui (magnetai, mėgintuvėliai, piltuvėliai, vamzdžiai, matuokliai, pipetės, kempinės, vandenį sugeriančios medžiagos, indai bei priemonės žaidimui su smėliu ir vandeniu, muilo burbulai, žaislinės plunksnos ir kt.); smėlio dėžės; laikrodis, termometrai (vandens, oro, kūno šilumos), smėlio laikrodukai; įvairios ilgio matavimo priemonės, svirtinės svarstyklės; skaičiavimo pagaliukai, didaktinės skaičiavimo priemonės; erdvinės ir plokštuminės geometrinės figūros; pinigų pavyzdžiai; įvairūs ženklai; žaislai tapatinimui, grupavimui, rūšiavimui, serijų dėliojimui; išardomieji ir sudedamieji žaislai, daiktų modeliai;

aitvarai (popieriniai, plastmasiniai, medžiaginiai ir kt.) ir pan.; žmonių buities, profesijų atributai: įrankiai, rakandai (sodo įrankiai, namų tvarkymo priemonės, meistravimo įrankiai ir priemonės); magnetolos, fotoaparatai, telefonai, žibintuvėliai; techniniai žaislai (žybsintys, pypsintys; prisukami, inerciniai, elektriniai, t.y. su elementais); galvosūkliai, labirintai; gamtos garsų įrašai, filmuota medžiaga; interaktyvios animacinės priemonės; šviesos stalas ir pan.

Priemonės meninei kompetencijai: priemonės tapymui, piešimui, lipdymui, aplikacijai, kūrybiniams darbams (įvairių faktūrų, tekstūrų, spalvų kartonas ir popierius; įvairūs dažai: guašas, akvarelė, kreidelės, pastelė; klijai (PVA, sausi, universalūs, skirti akmenukams, karoliukams klijuoti); balta ir spalvota kreida; pilki ir spalvoti, akvareliniai pieštukai; įvairaus dydžio, pločio, storio teptukai; geliniai, blizgūs rašikliai, žirkklės, judančios akys, kanceliariniai peiliukai, pagaliukai, kempinės, voleliai; tušas, siūlai, formalių kirtikliai ir kt.); štam pavimo, antspaudavimo priemonės, formelės; molbertai; širmelė ir kita įranga teatrui; pirštukų lėlės, lėlės marionetės, lėlės ant lazdelių ir kt.; apranga ir vaidybos atributika vaikams (skraistės, skrybėlės, bižuterija, karūnos ir kt.); muzikos instrumentai (molinukai, akmenukai, lazdelės, barškučiai, trikampiai, varpeliai, tambūrinai, žvangučiai, skudučiai, būgneliai, marakai, metalofonai, kanklės, akordeonas, pianinas, ritminiai mušamieji instrumentai ar savos gamybos instrumentai); muzikos centras arba garso grotuvas, būtiniausi įrašai (populiari, klasikinė, liaudies, vaikų ir kt. muzika); muzikos ženklų rinkiniai muzikinės dėžutės, muzikiniai žaislai ir pan.; plakatai; rėmeliai paveikslėliams ir kitos priemonės.

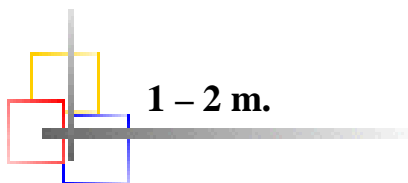
Priemonės ugdomajai veiklai pedagogas pasirenka atsižvelgdamas į vaikų gebėjimus, pomėgius, ypatumus, amžių, ugdytinas kompetencijas ir pan.

Ugdymo aplinkai sukurti reikalingi baldai: vaikiški staliukai, kėdutės, spintelės, komodos, siužetiniai baldeliai, nameliai, suoliukai, sekcijos ir kiti.

0 – 1 m.

Ugdytinios kompetencijos	Vaiko veiksenos
<p>Papurtyti barškutį ir sukelti garsą. Gebėti kažką laikyti, paleisti ir vėl paimti. Imti žaislą iš įvairių padėčių. Perimti daiktą iš vienos rankos į kitą. Žaisti su žaislu, atsižvelgdamas į jo paskirtį (pvz. važiuoja mašinėle, kala plaktuku, glaudžia meškiuką ir t.t.). Sėdėti be suaugusiojo pagalbos. Apsiversti nuo nugaros ant pilvo ir atsisėsti. Ropoti. Atsistoti įsikibus. Pagauti paridentą kamuolių. Bendrauti, naudodamasis veido mimika ir gestus. Atkartoti garsus, kuriuos taria suaugusysis. Žinoti savo vardą. Parodyti savo akytes, nosytę ar daugiau kūno dalių. Suprasti kai kurių prašymų prasmę, veiksmus su daiktais (atidaryk-uždaryk, apsivilk-nusivilk ir pan.). Kevertoti, braižyti kreidelėmis ir rašikliais. Rodyti paveikslėlius knygoje su daiktai, gyvūnais, žmonėmis. Klausyti trumpų pažįstamų dainelių ir eilėraščių. Ritmiškai stuksenti kokiu nors daiktu.</p> <p>Judesiais reaguoti į suaugusiojo dainas (pvz., „Virė virė košė“, lopšinę ir t.t.)</p>	<p>Manipuliuoja įvairiais žaislais, barškučiais, kaladėlėmis ir t.t.</p> <p>Žaidžia įvairiais žaislais.</p> <p>Juda, atlieka įvairius veiksmus.</p> <p>Žaidžia su kamuoliu. Apžiūrinėja save veidrodyje, stebi, mėgdžioja. Stebi, klauso, atkartoja.</p> <p>Žaidžia didaktinius žaidimus.</p> <p>Žaidžia įvairius žaidimus (pvz., „Padaryk ate ate“, „Parodyk nu nu nu“ ir t.t.).</p> <p>Braižo, teploja, keverzoja. Varto, žiūri knygeles, paveikslėlius.</p> <p>Klauso suaugusiojo ar dainelių įrašų, stebi. Stuksena, barbena pagaliukais, barškučiais, kaladėlėmis ir t.t.. Klauso, kartoja, mėgdžioja, rodo.</p>

1 – 2 m.

Tema	Ugdytinos kompetencijos	Vaiko veiksenos
Aš darželyje	<p>Bendrauti su vaikais ir suaugusiais.</p> <p>Žinoti savo vardą. Parodyti kai kurias kūno dalis.</p> <p>Jaustis savarankiškam.</p> <p>Domėtis grupės aplinka.</p> <p>Atpažinti žinomą žaislą. Žinoti žaislo vietą. Atpažinti paveikslėliuose žinomus daiktus.</p> <p>Domėtis piešimo procesu.</p> <p>Išgirsti įvairių skleidžiamų garsų muziką.</p> <p>Judėti didelėje erdvėje. Atlikti nesudėtingus judesius. Išlaikyti pusiausvyrą.</p>	<p>Žaidžia su suaugusiu ir bendraamžiais; Slepia, dengia savo veidą rankomis, čiauška, krykštauja, kalbinamas suaugusio.</p> <p>Stebi save veidrodyje; Žaidžia, ploja, trepsi; Rengia lėles; Mojuoja išeidamas ir išeinantiems.</p> <p>Valgo šaukštu; Geria iš puodelio; Tvarko žaislus, ieško, suranda.</p> <p>Judina, stumia, krauna žaislus į dėžes, krepšius, deda į lentynas ir pan.; Žaidžia žaidinimus, mylavimus; Žaidžia prisukamais žaislais; Barškina, tarškina barškučiais; Renka, neša, deda žaislus; Spaudo mygtukus, mauna žiedus; Žiūrinėja iliustruotas knygeles.</p> <p>Keverzoja, brauko, tepa.</p> <p>Stuksena pagaliukais, akmenukais, kaladėlėm; Džiaugiasi, krykštauja.</p> <p>Eina, bėga paskui suaugusį takeliu; Kelia rankytes, judina kojytes, tupiasi. Žaidžia kamuoliukų baseine.</p>
Auksinis rudenėlis	<p>Domėtis daržovėmis, vaisiais. Atpažinti ir parodyti juos paveikslėlyje. Emocingai reaguoti į grožinės literatūros kūrinius. Džiaugtis rudens spalvų įvairove, krintančiais lapais.</p> <p>Jaustis nepriklausomam.</p>	<p>Liečia, čiupinėja, tyrinėja, ragauja įvairias daržoves, vaisius; Klausosi grožinės literatūros kūrinių; Sako, kartoja, taria; Žaidžia su nukritusiais lapais: renka, mēto; Varto knygutes, žiūri paveikslėlius, ieško daržovių, vaisių; Renka vaisius ir daržoves į krepšelius, dėžutes.</p> <p>Plaunasi rankas; Prausiasi veiduką; Šluostosi rankas.</p>

	<p>Atpažinti paukštelį lauke ir paveikslėlyje.</p> <p>Išskirti medį iš kitų augalų.</p> <p>Atkreipti dėmesį į gamtos reiškinius – lietu, balutes.</p> <p>Domėtis piešimo guašu technika.</p> <p>Atlikti judesius, grojant muzikai.</p> <p>Eiti, bėgti paskui suaugusį. Žaisti nesudėtingus judrius žaidimus. Peržengti daiktą. Mesti tolyn kamuolį.</p>	<p>Stebi paukštelių, imituoja, žaidžia siužetinius žaidimus, ieško, parodo paveikslėlyje, plakate, knygoje, žiurnale.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, ieško, stebi, tyrinėja, rodo, renka kankorėžius, lapus ir pan.</p> <p>Stebi, žaidžia pirštukų, siužetinius žaidimus, imituoja.</p> <p>Piešia storu teptuku linijas, dėmes ir pan.</p> <p>Trepsi kojytėmis, ploja rankytėmis, sukasi vietoje.</p> <p>Žengia per virvutę, lazda; Šoka, lipa per virvutę, lanką; Tupiasi – stojasi;</p> <p>Meta kamuoliuką žaisliukui, draugui, bėga jo pasiimti.</p>
Aš ir laikas	<p>Kartoti suaugusiųjų tariamus žodžius, sakinius.</p> <p>Vartoti žodžius, padedančius bendrauti su aplinkiniais (pvz. „noriu“, „duok“, „leisk“, „ačiū“ ir t.t.)</p> <p>Būti savarankiškam.</p> <p>Skirti naminius gyvulius. Skirti daiktų dydį.</p> <p>Išreikšti save grafinėmis priemonėmis.</p> <p>Klausytis muzikos, dainuoti.</p> <p>Lipti aukštyn ir žemyn, ropoti didelėje erdvėje.</p>	<p>Žaidžia didaktinius žaidimus; Klausosi skaitomų kūrinėlių; Bendrauja su bendraamžiais ir suaugusiais, kartoja, sako, rodo.</p> <p>Velkasi, aunasi, maunasi.</p> <p>Rodo paveikslėliuose, knygelėse naminius gyvūnus, mėgdžioja, imituoja, vaizduoja; Grupuoja, dėlioja, lygina daiktus, žaislus; Žaidžia pirštukų žaidimus.</p> <p>Keverzoja pieštukais, kreidelėmis, flomasteriais.</p> <p>Klauso trumpų muzikos kūrinėlių; Kartu su suaugusiuoju dainuoja garsus, skiemenis, žodelius.</p> <p>Lipa laipynėmis, leidžiasi nuo jų; Laipioja gimnastikos sienele; Imituoja, mėgdžioja; Žaidžia judrius žaidimus.</p>

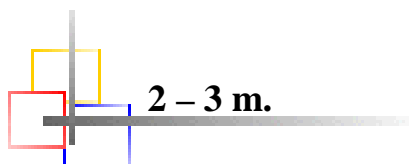
<p>Kalėdų žvaigždės link</p>	<p>Grožėtis kalėdine aplinka grupėje, darželio teritorijoje. Emocingai reaguoti į sekamas neilgas pasakas, jų išklausti.</p> <p>Skirti savo asmeninius daiktus ir žaislus. Rinktis žaislus, suprasti jų paskirtį.</p> <p>Išreikšti save meninėmis priemonėmis.</p> <p>Pralįsti, ropoti, eiti, nešant daiktus.</p>	<p>Žaidžia žodinius žaidimus; Mėgdžioja suaugusių veiksmus, judesius, balsą, bendravimo manierą; Atpažįsta pasakų veikėjus, ieško jų knygutėse, paveikslėliuose, mėgdžioja, vaizduoja; Žaidžia pirštukų žaidimus; Bendrauja, rodo, sako.</p> <p>Ieško, ima, neša, deda, stato; Stebi kitų vaikų veiksmus; Žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Keverzoja, brauko, piešia; Dainuoja, imituoja, ploja, trepsi ir pan.</p> <p>Neša, deda daiktus, žaislus; Lenda pro puslankį, lanką; Ropoja, judėdamas pirmyn.</p>
<p>Žiemos džiaugsmas ir rūpesčiai</p>	<p>Pastebėti žiemos reiškinius.</p> <p>Skirti priešingus veiksmus: užsegti – atsegti, nusirengti – apsirengti. Skirti savo asmeninius drabužėlius.</p> <p>Pastebėti daiktų pasikeitimą, sukaupti dėmesį.</p> <p>Skirti sąvokas „daug“ ir „vienas“.</p> <p>Piešti ant didelio ir mažo lapo.</p> <p>Atlikti judesius, grojant muzikai.</p> <p>Permesti daiktą per kliūtį, išlaikyti pusiausvyrą.</p>	<p>Stebi, tyrinėja, sako; Pila, kasa, barsto, mēto sniegą.</p> <p>Sega, traukia užtrauktuką, rengiasi, nusirengia, maunasi pėdkelnes, aunasi, nusiauna; Žaidžia didaktinius, siužetinius žaidimus.</p> <p>Stebi, tyrinėja, liečia, ieško, rodo.</p> <p>Renka daiktus, stebi, išskiria, rodo, dėlioja.</p> <p>Piešia, tapo.</p> <p>Imituoja, mėgdžioja, vaizduoja.</p> <p>Meta smėlio maišelį per virvutę, per pastatytą neaukštą kliūtį; Tupiasi, stojasi; Žaidžia įvairius žaidimus.</p>

<p>Kur tėveliai, kur seneliai, ten ir aš</p>	<p>Atpažinti ir parodyti nuotraukoje šeimos narius. Rūpintis kitais.</p> <p>Domėtis, kur gyvena žvėreliai, paukšteliai.</p> <p>Savarankiškai ir tvarkingai valgyti.</p> <p>Sudaryti paveikslėlį iš dviejų dalių. Pastatyti statinį.</p> <p>Domėtis lipdymu.</p> <p>Dainuoti lengvas trumpas daineles.</p> <p>Koordinuoti rankų ir kojų judesius.</p>	<p>Žiūri nuotraukas, ieško, parodo; Žaidžia siužetinius, didaktinius žaidimus.</p> <p>Žiūri paveikslukus, stebi, tyrinėja, imituoja, rodo; Žaidžia didaktinius žaidimus.</p> <p>Sėda prie stalo, valgo šaukštu, geria iš puoduko, valosi burnytę.</p> <p>Deda, jungia puzle ar paveikslėlio dalis</p> <p>Stato, konstruoja įvairiomis kaladėmis, konstruktoriais.</p> <p>Minko, maigo, volioja (plastiliną, modeliną, sūrią tešlą)</p> <p>Klauso, kartoja, dainuoja daineles, žaidinimus.</p> <p>Pakelia ir nuleidžia rankas, ištiesia jas pirmyn, slepia už nugaros, sėdėdami pasisuka kairėn, dešinėn, perduoda daiktą.</p>
<p>Pavasario takeliu</p>	<p>Domėtis parsukridusiais paukšteliais.</p> <p>Stebėti stalo, teatro vaidinimus.</p> <p>Domėtis pavasario gėlėmis.</p> <p>Reikšti norus ir ketinimus.</p> <p>Domėtis pavasario reiškiniams.</p> <p>Plaštaka atlikti sukamuosius judesius.</p> <p>Domėtis aplikavimu.</p> <p>Atkartoti muziką kūno judesiais.</p> <p>Atlikti metimo judesius. Išlaikyti pusiausvyrą.</p>	<p>Stebi paukštelių, tyrinėja, rodo, imituoja, mėgdžioja.</p> <p>Klauso, žiūri, kartoja ir pan.</p> <p>Stebi, tyrinėja, rūšiuoja, uosto, liečia, žaidžia didaktinius žaidimus.</p> <p>Kalba, bendrauja su suaugusiu.</p> <p>Stebi, tyrinėja, rodo, žaidžia siužetinius žaidimus.</p> <p>Nusuka ir atsuka dangtelius, veria didelius daiktus, mausto, kaišioja detales.</p> <p>Dėlioja įvairius paveikslukus, pasakoja.</p> <p>Mirksi, siūbuoja, groja barškučiais, žygiuoja, stuksena, niūniuoja.</p> <p>Meta kamuolį vienas kitam, tolyn, permeta per virvutę; Ropoja gimnastikos suoleliu, peržengia, užlipa.</p>

<p>Darbščios rankelės džugina širdele</p>	<p>Pažinti įvairius buities daiktus, suvokti jų paskirtį. Skirti keletą spalvų.</p> <p>Veikti su įvairiais daiktais, žaislais ir žaidimais.</p> <p>Apsiauti batus, varstyti batų raištelius.</p> <p>Štampuoti, daryti atspaudus.</p> <p>Dainuoti kartu su suaugusiuoju, tarti lengvesnius dainos žodžius.</p> <p>Atlikti įvairius šuoliukus. Orientuotis erdvėje.</p>	<p>Žaidžia su buities daiktais, atlieka įvairius veiksmus: lygina, valo, suka, deda, ardo, pila...;</p> <p>Grupuoja, rūšiuoja, atrenka, dėlioja.</p> <p>Deda, renka, stato, suka, spaudžia, veria, mauna, stumia, rūšiuoja ir pan.</p> <p>Ieško, aunasi, veria, nusiauna; Žaidžia siužetinius žaidimus.</p> <p>Stebi suaugusį, štampuoja.</p> <p>Klauso, rodo, imituoja, kartoja, dainuoja.</p> <p>Šokinėja pirmyn, atgal, į viršų, nušoka nuo paaukštinimo; Nueina tam tikrą nuotolį, suranda, atneša daiktą.</p>
<p>Džiaugsmo karuselė</p>	<p>Išskirti mamą iš kitų šeimos narių.</p> <p>Domėtis aplinkiniu pasauliu, atrasti įvairius pasaulio pažinimo būdus. Skirti pagrindines spalvas.</p> <p>Suvokti saviruošos ir paprasčiausius darbo veiksmus.</p> <p>Naudoti kelias spalvas piešiant.</p> <p>Gebėti išgauti garsus įvairiais muzikos instrumentais.</p> <p>Šokinėti.</p>	<p>Žiūri nuotraukas, atranda, įvardina.</p> <p>Stebi, tyrinėja, imituoja, ieško, rodo, grupuoja, rūšiuoja, lygina ir pan.</p> <p>Šluoja, valo dulkes, laisto, kasa kastuvėliu, rauna, renka, skina, deda, veža, komentuoja.</p> <p>Piešia, keverzoja, tapo, spalvina ir pan.</p> <p>Groja vaikiškais muzikos instrumentais.</p> <p>Siekia pakabinto daikto pašokdamas; Nušoka nuo paaukštinimo ant čiužinio; Šoka, judėdamas pirmyn.</p>

Vasarėlės žiedų kilimuos	<p>Domėtis vasaros reiškiniiais. Atrasti pievoje gyvūnijos pasaulį.</p> <p>Atpažinti medį, žolę, gėlę.</p> <p>Domėtis apranga vasarą.</p> <p>Domėtis piešimu ant asfalto.</p> <p>Pritarti mokytojo grojimui.</p> <p>Mesti, gaudyti, ridenti.</p>	<p>Stebi, tyrinėja, komentuoja, imituoja, skina, aiškinasi ir pan.</p> <p>Stebi, rodo, atskiria, uosto, gėrisi, laisto, liečia, skina.</p> <p>Stebi, tyrinėja, ieško, atrenka, rodo, komentuoja, rengia lėlytę.</p> <p>Piešia, spalvina, braižo, keverzoja kreidelėmis ir pan.</p> <p>Grojant muzikai stuksena kaladėlėmis, barškučiais, tarškynėmis.</p> <p>Perduoda ir paima sviedinį abiem rankom; Paridena sviedinuką; Meta sviedinuką iš apačios į viršų, meta į krepšį.</p>
Išdykėlė vasarėlė	<p>Domėtis smėlio savybėmis.</p> <p>Atrasti plaukiojančius gyvūnus ir daiktus.</p> <p>Skirti ir atpažinti kai kurias transporto priemones (pvz. automobilis, autobusas, traukinys ir t.t.).</p> <p>Papasakoti, ką matė ar girdėjo.</p> <p>Reikšti savo emocijas piešiant.</p> <p>Judesiais perteikti muzikos nuotaiką.</p> <p>Ropoti ir lipti.</p>	<p>Veikia su šlapiu ir sausu smėliu: stato, formuoja, pilsto beria, sijoja per sietelį, ieško paslėptų smėlyje daiktų, smėlio žaislų.</p> <p>Stebi, tyrinėja, plukdo, žaidžia su plaukiojančiais žaislais, įvardina.</p> <p>Stebi gatvę, žiūri paveikslėlius, ieško, rodo, dėlioja, rūšiuoja, atrenka, grupuoja, lygina, imituoja, komentuoja.</p> <p>Stebi, komentuoja, kalba, bendrauja, pasakoja.</p> <p>Piešia, štampuoja, keverzoja, spalvina, teplioja ir pan.</p> <p>Bėgioja, šokinėja, trepsi, ploja, sukasi, stuksena pirštukais.</p> <p>Ropoja keturpėsčia; Perlipa, lipa aukštyn ir žemyn gimnastikos sienele, laipynėmis, kopėtėlėmis.</p>

<p>Mažais žingsneliais į sveikatos šalį</p>	<p>Domėtis savo kūnu. Parodyti kai kurias savo kūno dalis.</p> <p>Klausti ir atsakyti į klausimus.</p> <p>Saugiai elgtis žaidžiant ir sportuojant.</p> <p>Laikytis higieninių įgūdžių.</p> <p>Kurti gamtoje.</p> <p>Ugdytis muzikinius gebėjimus.</p> <p>Greitai bėgioti, būti aktyviu judrioje veikloje.</p>	<p>Tyrinėja, rodo, komentuoja, bando; Žaidžia muzikinius, siužetinius žaidimus;</p> <p>Bendrauja, kalba, klausinėja, pasakoja.</p> <p>Žaidžia įvairius žaidimus, eina, bėga, lipa, lenda, čiuožia, kopina, supasi ir pan.</p> <p>Plaunasi rankas, valosi nosytę, prausiasi veiduką, šluostosi.</p> <p>Stebi, tyrinėja, piešia, braižo ant šlapio smėlio, dėlioja vaizdelius iš gamtinės medžiagos.</p> <p>Žaidžia muzikinius žaidimus, dainuoja trumpas daineles.</p> <p>Pereina nuo ėjimo prie bėgimo; Bėga įvairiomis kryptimis, žaidžia judrius žaidimus.</p>
--	---	--

2 – 3 m.

Tema	Ugdytinios kompetencijos	Vaiko veiksenos
Aš darželyje	<p>Suprasti grupės tvarką, laikytis jos taisyklių. Atpažinti savo asmeninius daiktus, žaislus.</p> <p>Bendrauti su bendraamžiais, pasakyti savo, grupės draugų vardus.</p> <p>Vartoti mandagumo žodžius („prašau“, „ačiū“). Pasisveikinti, atsisveikinti.</p> <p>Turėti elementarių higienos įgūdžių.</p> <p>Pažinti įvairius veikimo dailės priemonėmis būdus.</p> <p>Emocingai balsu ir judesiais reaguoti į įvairaus pobūdžio muziką.</p> <p>Laisvai judėti, orientuotis erdvėje. Išlaikyti pusiausvyrą.</p>	<p>Apžiūri, nešioja, čiupinėja, dėlioja, varto, rakinėja, stumdo grupėje esančius daiktus, žaislus; Konstruoja, stato.</p> <p>Žaidžia, kalbasi, klausinėja, bendrauja, žaidžia.</p> <p>Sveikinasi, atsisveikina vienas su kitu, su tėveliais, darželio darbuotojais; Žaidžia siužetinius, pirštų žaidimus.</p> <p>Valgo, naudojasi servetėle, nosine; Plaunasi rankas, šluosto jas.</p> <p>Brauko, keverzoja, braižo.</p> <p>Liūliuoja lopšines, žaidžia muzikinius žaidimus, dainuoja, niūniuoja klausydami įvairių įrašų ir pan.</p> <p>Eina įvairiais ėjimo būdais.</p>
Auksinis rudenėlis	<p>Ižvelgti gamtos grožį, pastebėti joje vykstančius reiškinius.</p> <p>Skirti vaisius, daržoves. Žinoti jų pavadinimus.</p> <p>Domėtis gyvūnais. Pamėgdžioti jų balsus. Išskirti ryškiausias jų savybes (pvz. karvė su ragais, kiškio ilgos ausys...).</p> <p>Naudotis įvairiomis dailės priemonėmis.</p>	<p>Stebi gamtą, orą; Imituoja (lietų, debesėlius...); Žaidžia pirštų žaidimus.</p> <p>Stebi, tyrinėja, ragauja, liečia, uosto, apibūdina, grupuoja; Žiūri paveikslėlius, nuotraukas, diskutuoja; Žaidžia stalo žaidimus.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, nuotraukas, komentuoja, apibūdina, imituoja, mėgdžioja, lygina, išskiria, atrenka,</p> <p>Daro atspaudus, braižo, piešia, aplikuoja, štampuoja, tapo.</p>

	<p>Derinti judesius ir žodžius. Groti vaikiškais muzikiniais instrumentais.</p> <p>Šokinėti, šliaužti, laiptoti.</p>	<p>Mėgdžioja, dainuoja, imituoja, groja; Žaidžia žaidimus.</p> <p>Šoka į tolį, į aukštį, nuo paaukštinimo, peršoka daiktus, šliaužia, lipa laipynėmis, lenda lindynėmis ir pan.; Žaidžia judrius, ramius, siužetinius žaidimus.</p>
Aš ir laikas	<p>Nusakyti orą, pastebėti orų permainas.</p> <p>Kalboje vartoti prievoksmius („aukštai“ – „žemai“). Suprasti priešingos reikšmės būdvardžius (pvz., šilta–šalta, didelis–mažas).</p> <p>Suprasti, kad, pasikeitus orui, keičiasi žmonių apranga. Pavadinti daiktus, veiksmus tikraisiais jų pavadinimais. Skirti priešingus veiksmus. (apsirengia– nusirengia...) Savarankiškai rengtis.</p> <p>Skirti pagrindines daiktų savybes.</p> <p>Skirti berniuką ir mergaitę.</p> <p>Pavadinti pagrindines žmogaus kūno dalis.</p> <p>Suprasti kito būseną, jausmus, juos pavadinti.</p> <p>Atspindėti dailės kūriniuose matytus gamtos objektus.</p> <p>Eiti rateliu, jausti įvairaus pobūdžio muziką.</p>	<p>Stebi, kalbasi, aiškinasi; Dėlioja dėlionės, žaidžia stalo žaidimus; Žiūri paveikslėlius, komentuoja, aiškinasi; Imituoja, vaizduoja.</p> <p>Bendrauja su bendraamžiais ir suaugusiais; Žaidžia didaktinius, pirštukų žaidimus; Dėlioja dėlionės, mozaikas; Stato, konstruoja, atrenka.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, nuotraukas; Stebi, tyrinėja, lygina, pasakoja; Puošiasi, persirenginėja, apžiūrinėja save veidrodyje, komentuoja; Rengia lėles, sega sagas, spaustukus, kaišioja į skylutes raištelius; Rengiasi, nusirengia, aunasi, nusiauna ir pan.</p> <p>Ieško, rūšiuoja; Grupuoja, atrenka, apibūdina, lygina; Žaidžia loto, didaktinius žaidimus.</p> <p>Žaidžia siužetinius, vaizduotės, didaktinius žaidimus, lygina, komentuoja.</p> <p>Apžiūrinėja save, draugus; Tyrinėja, nusako, įvardina; Žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Žiūrinėja paveikslėlius, nuotraukas, komentuoja, diskutuoja; Stebi draugų veido išraišką, apibūdina (linksmas, liūdnas, piktas ir pan.); Rodo grimasas.</p> <p>Piešia, štampuoja, tapo, aplikuoja ir pan.</p> <p>Žaidžia lietuvių liaudies žaidimus, šoka ratelius, imituoja, komentuoja.</p>

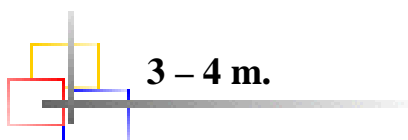
	Mėtyti viena ir abiem rankomis, išlaikyti pusiausvyrą.	Ridena, mėto kamuolį; Eina keturpėsčia; Eina vingiuotu takeliu.
Kalėdų žvaigždės link	<p>Išvelgti pagrindinius žiemos požymius.</p> <p>Suvokti trumpą tautosakos ar grožinės literatūros kūrinėlį.</p> <p>Kalbėti taisyklingais sakiniais.</p> <p>Domėtis Kalėdų švente.</p> <p>Skirti kontrastingas spalvas (juoda – balta).</p> <p>Jausti ritmą, jį atkartoti.</p> <p>Atlikti judesius, lavinančius viso kūno koordinaciją, judant erdvėje.</p>	<p>Stebi žiemos gamtą; Žiūrinėja paveikslėlius; Diskutuoja, pasakoja.</p> <p>Klausosi įvairių kūrinėlių, pasakoja; Inscenizuoja, vaidina, kalba veikėjų žodžiais, mėgdžioja, imituoja.</p> <p>Pasakoja pagal siužetinius paveikslėlius; Pavadina, apibūdina daiktus, žaislus; Bendrauja su suaugusiu.</p> <p>Klausosi pasakojimų, diskutuoja, komentuoja; Žiūri nuotraukas, paveikslėlius Linksminasi Kalėdų šventėje. Puošia grupę, eglutę.</p> <p>Štampuoja, piešia, spalvina, pasakoja.</p> <p>Ploja, trepsi, stuksena; Klauso įvairios muzikos; Dainuoja, „koncertuoja“.</p> <p>Eina, lenda, peržengia, užlipa, nulipa laipynėmis, lindynėmis, tilteliais, kopėtėlėmis, suoleliais, žaidžia kamuoliukų baseine ir pan..</p>
Žiemos džiaugsmas ir rūpesčiai	<p>Suvokti, kad šaltuoju metų laiku paukšteliams ir gyvūnams reikalinga žmonių pagalba.</p> <p>Parodyti ir pavadinti gyvūnų, paukščių kūno dalis.</p> <p>Skirti daiktų savybes (spalvą, dydį, formą).</p> <p>Suvokti sniego savybes.</p> <p>Pavadinti kai kuriuos paukštėlius, žvėrelius, pagrindines jų kūno dalis.</p>	<p>Žiūrinėja paveikslėlius, diskutuoja, aiškinasi; Stebi, tyrinėja, žaidžia; Lesina paukštėlius.</p> <p>Stebi, tyrinėja, žiūri paveikslėlius, rodo, įvardina.</p> <p>Grupuoja, lygina, atrenka, rūšiuoja; Žaidžia stalo žaidimus.</p> <p>Lipdo, spaudžia gniūžtes, mėto jas.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, tyrinėja žaisliukus (paukštėlius, žvėrelius); Kalba, lygina, apibūdina, įvardina, imituoja, mėgdžioja.</p>

	<p>Kalboje vartoti būdvardžius (didelis – mažas, ilgas – trumpas).</p> <p>Jungti atskiras detales į visumą.</p> <p>Domėtis lipdymo medžiagomis (plastilinu, moliu, modelinu, sūria tešla).</p> <p>Dainuoti su instrumentiniu pritarimu ir be jo.</p> <p>Derinti rankų judesius, atliekant manipuliacinius veiksmus.</p>	<p>Apibūdina, įvardina, nusako, lygina. Žiūri paveikslėlius; Žaidžia stalo, didaktinius žaidimus.</p> <p>Aplikuoja; Dėlioja dėliones, mozaikas.</p> <p>Minko, maigo, volioja, formuoja ir pan.</p> <p>Dainuoja įvairias daineles grojant pianinui, sintezatoriui, akordeonui.</p> <p>Ridena, mėto.</p>
Kur seneliai, kur tėveliai, ten ir aš	<p>Suprasti, kad visi turi šeimą, savo namus.</p> <p>Suprasti, ko šeimoje yra daug, o ko – tik po vieną. Žinoti šeimos narių vardus.</p> <p>Pavadinti savo veiksmus, būdvardžiais apibūdinti daiktus (aukštas – žemas, ilgas – trumpas, didelis – mažas).</p> <p>Pasakyti aiškiai savo norus, pageidavimus, pavadinti savo veiksmus.</p> <p>Klijuoti įvairias formas.</p> <p>Išbandyti aplinkos daiktų galimybes.</p> <p>Judėti įvairiais būdais, išlaikyti pusiausvyrą.</p>	<p>Žiūrinėja nuotraukas, atpažįsta šeimos narius, pasako jų vardus; Diskutuoja, lygina, tyrinėja; Žaidžia vaizduotės žaidimus.</p> <p>Stato, konstruoja, vaizduoja, lygina, manipuliuoja; Įvardina savo veiksmus; Apibūdina.</p> <p>Bendrauja, kalba, išsako savo mintis.</p> <p>Klijuoja, lipina, tvirtina ir pan.</p> <p>Dainuoja daineles, imituoja; Stuksena kaladėlėmis, akmenukais, pagaliukais, mojuoja barškučiais ir pan.</p> <p>Eina, „įveikdami“ įvairias kliūtis.</p>
Pavasario takeliu	<p>Suvokti pavasario požymius.</p> <p>Suprasti, kad paukšteliai turi namus, gebėti kai kuriuos pavadinti.</p> <p>Kalboje vartoti prievoksmius (aukštai–</p>	<p>Stebi gamtą, aiškinasi, lygina, apibūdina.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, aiškinasi; Stebi, ieško, lygina, pavadina, konstruoja, tyrinėja, imituoja; Žaidžia siužetinius, vaizduotės žaidimus.</p> <p>Žaidžia didaktinius, judrius, stalo žaidimus; Stebi, žiūri paveikslėlius, nuotraukas,</p>

	<p>žemai). Suvokti paukščių įvairovę.</p> <p>Atpažinti medį, žolę, gėlę.</p> <p>Meninėmis priemonėmis perteikti išpūdžius iš aplinkos.</p> <p>Atsiliepti į muzikinio kūrinėlio nuotaiką.</p> <p>Išlaikyti pusiausvyrą, šokinėti abiem kojom.</p>	<p>komentuoja, aiškinasi. Žiūri nuotraukas, paveikslėlius, stebi, tyrinėja, mėgdžioja, imituoja, apibūdina, lygina, nusako, žaidžia.</p> <p>Žiūri nuotraukas, paveikslėlius, stebi, tyrinėja, ieško, dėlioja, lygina, grupuoja.</p> <p>Piešia, tapo, aplikuoja, klijuoja, štampuoja.</p> <p>Klauso, eina, bėginėja, trepsi; Dainuoja, komentuoja.</p> <p>Žaidžia judrius, siužetinius žaidimus, imituoja.</p>
Darbščios rankelės džiugina širdelę	<p>Domėtis suaugusiųjų darbu. Skirti dirbančių žmonių veiksmus, juos kartoti, suprasti veiklos rezultatus.</p> <p>Suprasti, kad augalams reikalinga priežiūra.</p> <p>Skirti pagrindines spalvas, rasti atitikmenį gamtoje.</p> <p>Lipdyti įvairias formas.</p> <p>Skirti garso savybes (garsiai-tyliai).</p> <p>Įvairiais būdais mėtyti kamuolį. Patirti judėjimo džiaugsmą.</p>	<p>Stebi dirbančius žmones gatvėje, darželio teritorijoje, grupėje, žiūri paveikslėlius, pasakoja; Tyrinėja, bando, konstruoja, dėlioja; Žaidžia vaizduotės, siužetinius žaidimus.</p> <p>Stebi grupėje augančias gėlytes, jas laisto, purena žemę; Lygina, ieško panašumų.</p> <p>Stebi, tyrinėja, rūšiuoja, dėlioja, atrenka, grupuoja, lygina, žaidžia.</p> <p>Minko, maigo, volioja, formuoja, spaudžia (modeliną, plastiliną, sūrią tešlą).</p> <p>Klauso, komentuoja, imituoja, žaidžia, dainuoja.</p> <p>Mėto kamuolį (į nurodytą vietą, iš už galvos); Bėgioja įvairiais būdais.</p>
Džiaugsmo karuselė	<p>Džiuginti savo mamytę.</p> <p>Susikaupti, išklaudyti, įsiminti trumpus eilėraštkus.</p> <p>Domėtis knygelėmis.</p> <p>Domėtis aplinkiniu pasauliu. Pavadinti pagrindines</p>	<p>Žiūri nuotraukas, ieško, komentuoja, pasakoja, dovanoja savo darbelius, žaidžia.</p> <p>Klauso, kartoja, deklamuoja.</p> <p>Stebi, varto, pasakoja, rodo, ieško ir pan.</p> <p>Stebi, tyrinėja, komentuoja, imituoja, atranda, pavadina, grupuoja, rūšiuoja.</p>

	<p>spalvas. Išreikšti save dailės priemonėmis.</p> <p>Iš didesnio plastilino, modelino, sūrios tešlos gabalo atskirti mažesni. Sujungti kelis gabalėlius.</p> <p>Skirti aukštus ir žemus garsus.</p> <p>Judėti įvairiais būdais.</p>	<p>Piešia, lipdo, štampuoja, aplikuoja ir pan.</p> <p>Minko, volioja, atskiria, jungia, formuoja.</p> <p>Klausosi įvairios muzikos, imituoja.</p> <p>Eina įvairiais būdais (gyvatėle, pristatomu žingsniu); Mėto, ridena kamuolį; Žaidžia žaidimus su taisyklėmis.</p>
Vasarėlės žiedų kilimais.	<p>Domėtis gėlėmis, nusakyti spalvą.</p> <p>Domėtis vabaliukų pasauliu. Pažinti kai kurias vabalėlius.</p> <p>Suvokti bendrą žmogaus ir gamtos ryšį.</p> <p>Grupuoti daiktus pagal vieną požymį.</p> <p>Domėtis piešimu ant asfalto.</p> <p>Atlikti ritminius judesius.</p> <p>Derinti savo judesius su kitų vaikų judesiais.</p>	<p>Žiūrinėja įvairių gėlių žiedelius; tyrinėja, uosto, liečia, skina, rūšiuoja, grupuoja, skina, rūšiuoja, lygina, įvardina, atrenka.</p> <p>Stebi vabalėlius paveikslėliuose, pievoje, klausosi, mėgdžioja, imituoja; Pavadina, lygina, tyrinėja.</p> <p>Klausosi pasakų, eilėraščių, mena mįsles; Žiūri knygučių iliustracijas, diskutuoja, aiškinasi, atrenka, išskiria, apibūdina.</p> <p>Grupuoja, rūšiuoja, tyrinėja, atrenka, apibūdina, įvardina ir pan.</p> <p>Piešia, spalvina, brauko, braižo ir pan.</p> <p>Dainuoja daineles, atlieka judesius; Klausosi muzikinių įrašų.</p> <p>Aktyviai juda lauko žaidimų aikštelėse (spyruokliuoja, laipioja, supasi, čiuožia ir pan.); Žaidžia judrius žaidimus, su smėlio žaislais.</p>
Išdykėlė vasarėlė	<p>Atpažinti ir pavadinti kai kurias transporto priemones. Skirti pagrindines jų dalis.</p> <p>Domėtis vandens ir smėlio savybėmis.</p>	<p>Stebi transporto priemones gatvėje, paveikslėliuose, diskutuoja, aiškinasi, lygina, rūšiuoja, grupuoja, skirsto, atrenka; Žaidžia didaktinius, vaizduotės, stalo žaidimus.</p> <p>Žaidžia, tyrinėja, liečia, pilsto, formuoja, plukdo, laisto, sijoja, braižo, piešia smėlyje ir pan.</p>

	<p>Pastebėti ir pasakyti koks oras. Savo emocijas perteikti dailės priemonėmis.</p> <p>Žaisti drauge, varžytis.</p> <p>Klausytis muzikinių kūrinių.</p>	<p>Stebi, komentuoja, kalba, apibūdina, pasakoja. Piešia, štampuoja, aplikuoja ir pan.</p> <p>Žaidžia judriuosius žaidimus.</p> <p>Dainuoja daineles; improvizuoja, imituoja; Klausosi trumpų muzikinių kūrinių.</p>
Mažais žingsneliais į sveikatos šalį	<p>Suvokti kultūrinių – higieninių įgūdžių svarbą.</p> <p>Saugiai veikti gamtoje, lauke, apsaugoti savo draugus.</p> <p>Domėtis uogomis, atrasti įvairius pažinimo būdus.</p> <p>Suvokti apie vaiko sveikatai pavojingus daiktus (degtukus, vaistus, aštrius daiktus ir pan.).</p> <p>Gebėti kurti gamtoje.</p> <p>Orientuotis erdvėje, išlaikyti pusiausvyrą.</p> <p>Domėtis muzika.</p>	<p>Diskutuoja, žiūri paveikslėlius, komentuoja, aiškinasi, tariasi; Žaidžia siužetinius žaidimus.</p> <p>Žaidžia, juda, bėgioja lauke; Kalbasi, analizuoja, tariasi.</p> <p>Žiūrinėja paveikslėlius, uogas; Tyrinėja, uosto, ragauja, liečia; Mena mįsles, klausosi eilėraščių, pasakų; Žaidžia žodinius žaidimus.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, komentuoja, aiškinasi; Žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Stebi, tyrinėja, piešia, braižo, keverzoja ant šlapio smėlio, dėlioja vaizdelius iš gamtinės medžiagos.</p> <p>Žaidžia didelėje erdvėje, lauke, lauko žaidimų aikštelėje. Užlipa, nulipa nuo pakilimų. Žaidžia judrius žaidimus.</p> <p>Klausosi vaikiškų dainelių, populiarios muzikos, komentuoja.</p>

3 – 4 m.

<p>Aš darželyje</p>	<p>Orientuotis naujoje aplinkoje.</p> <p>Suprasti grupėje esančius simbolius.</p> <p>Adaptuotis grupės bendruomenėje.</p> <p>Susipažinti su šalia esančiais bendraamžiais ir suaugusiais.</p> <p>Susipažinti su grupės aplinka, žaislais, daiktais, esančiais joje. Suprasti apibendrinamuosius žodžius (žaislai, indai, baldai ir pan.).</p> <p>Atpažinti savo drabužėlius, žaislus</p> <p>Lavinti pagrindinius judesius.</p> <p>Pasakyti savo vardą, prisistatyti; Gebėti persižegnoti, katalikiškai pasisveikinti. Suvokti, jog Dievas yra visur ir viską mato.</p> <p>Kurti, reikšti meninėmis raiškos priemonėmis nuotaiką.</p> <p>Eiti rateliu.</p> <p>Tyrinėti aplinkos daiktų ritmo išgavimo būdus ir galimybes.</p>	<p>Juda, veikia, tyrinėja, apžiūri naują grupės, darželio ir lauko aplinką; Susipažįsta su kaimyninėmis grupėmis, sporto ir aktų salėmis, Lego Dacta žaidimų kambariu, „Maldos nameliais“.</p> <p>Stebi, ieško, renkasi, įvardina, žymi; Kuria kartu su auklėtoja grupės taisykles.</p> <p>Žaidžia žaidimus su draugais; Kalbasi, tariasi.</p> <p>Sako vardus, žaidžia žaidimus vardams išiminti (pvz., sako mažybine forma, ir pan.).</p> <p>Aiškinasi, tariasi, diskutuoja; Čiupinėja, dėlioja, varto, rakinėja, stumdo žaislus; Grupuoja, lygina, gretina, apibūdina aplinkos daiktus.</p> <p>Stebi, tyrinėja, apibūdina, žaidžia.</p> <p>Juda ir veikia drauge, jausdami kitą šalia, atlieka ėjimo ir bėgimo pratimus bei judesius įvairiu tempu.</p> <p>Žaidžia žaidimus; Stebi suaugusįjį, klausosi muzikos įrašų, diskutuoja, aiškinasi.</p> <p>Piešia, spalvina, plėšo, aplikuoja, lipdo...</p> <p>Eina, bėga ratu, sukasi į abi puses po vieną, poromis, sudaro ratelį.</p> <p>Stuksena kubelius, pagaliukus, daužo akmenukus vieną į kitą.</p>
----------------------------	--	--

<p>Auksinis rudenėlis</p>	<p>Atpažinti sodo, daržo ir miško augalus</p> <p>Pajusti žmogaus ryšį su gyvūnija ir suprasti, kuo panašūs ir kuo skiriasi įvairūs gyvūnai.</p> <p>Domėtis naminiiais gyvūnais iš artimiausios aplinkos. Suvokti, kuo naudingi jie žmogui.</p> <p>Atrasti natūralių gamtos medžiagų panaudojimo meninei veiklai galimybes.</p> <p>Klausytis, girdėti ir išklaudyti šalia esančius.</p> <p>Suvokti gamtos poveikį žmogaus sveikatai.</p> <p>Stebėti gamtos grožį ir įvairovę, visa tai saugoti ir globoti. Žinoti apie Angelą Sargą.</p> <p>Koordinuoti judesius.</p> <p>Skirti muzikinius, gamtos ir aplinkos garsus.</p>	<p>Išvyksta į daržą, sodą, apžiūri daržoves natūraliomis sąlygomis; Aiškinasi, samprotauja; Stebi, tyrinėja, lygina, liečia; Ragauja, uosto, apibūdina.</p> <p>Žiūri nuotraukas, albumus, enciklopedijas; Klausosi lietuvių liaudies pasakų, patarlių, mena mėsles; Diskutuoja, samprotauja; Stebi, lygina, apibūdina.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, nuotraukas, plakatus, stebi aplinkoje, pavadina, imituoja, mėgdžioja; Aiškinasi, kodėl žmonės juos augina, prižiūri; Žaidžia stalo žaidimus, dėlioja dėliones.</p> <p>Kuria įvairius darbelius iš gamtinės medžiagos, piešia, lipdo, karmo, plėšo, klijuoja...</p> <p>Klausosi įvairių kūrinėlių, komentuoja, diskutuoja, bendrauja, išsako savo mintis.</p> <p>Vyksta į pušyną ir prie Ventos; Diskutuoja, kuo augalai naudingi žmogui; Įvardina ir apžiūri nuodingus augalus, grybus; Žaidžia įvairius žaidimus gamtoje; Aktyviai juda, veikia, žaidžia bandydami įvairius judėjimo būdus, imituodami patirtus išgyvenimus gamtoje.</p> <p>Stebi gamtą, ieško „Dievo pėdsakų“, piešia labiausiai patikusį Dievo kūrinį; Pratinasi mylėti, globoti Dievo sukurtą pasaulį; Spalvina ir puošia Angelų figūrėles.</p> <p>Tiesia rankas įvairiomis kryptimis, žaidžia judriuosius žaidimus derindami judesius.</p> <p>Klausosi rudeninio miško ir darželio aplinkoje sklindančių garsų.</p>
----------------------------------	---	---

<p>Aš ir laikas</p>	<p>Pajusti laiko tėkmės pojūtį, skirti dieną nuo nakties. Pavadinti paros dalis (diena, naktis, rytas, vakaras).</p> <p>Domėtis mirusiųjų įamžinimo, pagarbos jiems reiškimo simboliais.</p> <p>Suvokti savo kūną. Vartoti sąvokas: drabužius apsivelka, nusivelka, pirštines užsimauna, kepurę užsideda, batus apsiauna ir nusiauna...</p> <p>Suprasti savo ir kito savijautą ir ketinimus.</p> <p>Suvokti, kad žmonės visą gyvenimą keičiasi. Suprasti, kad žmonės yra skirtingi (vyrai, moterys, vaikai). Suvokti, jog skiriasi išvaizda, drabužiai.</p> <p>Jausti pagarbą šalia esantiems draugams.</p> <p>Suprasti daiktų formą.</p> <p>Suvokti, jog Dievas pasaulį kūrė iš meilės. Suprasti kiekvieno kūrinio svarbą ir reikšmę.</p> <p>Atlikti koordinuotus judesius kojomis, judant erdvėje.</p> <p>Atrasti įvairias balso galimybes.</p>	<p>Stebi, kalba, aiškinasi; Dėlioja paros dalių paveikslėlius, pavadina; Žaidžia didaktinius, stalo žaidimus; Klauso kūrinėlių, varto žurnalus, enciklopedijas, iliustracijas; Mena mįsles, sako patarles ir priežodžius.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, kalbasi, eina į kapines, uždega žvakutes, renka šiukšles, padeda šluoti, tvarkyti.</p> <p>Apžiūri, vardina savo kūno dalis, žaidžia įvairius žaidimus (pvz., pirščiukais, pėdomis, rankomis...), rengia lėles ir rengiasi patys.</p> <p>Kalba, diskutuoja, vardina, parodo mimika, elgesiu vidines savo būsenas (liūdnas, linksmas, piktas...), žaidžia didaktinius, stalo, vaizduotės žaidimus.</p> <p>Pasakoja, diskutuoja, samprotauja; Žiūri paveikslėlius, nuotraukas, dėlioja dėliones; Žaidžia vaizduotės, didaktinius, siužetinius žaidimus.</p> <p>Lankosi lopšelio grupėje: dovanoja dovanėles, globoja, užjaučia, paguodžia, pralinksmina mažesnius.</p> <p>Tyrinėja, liečia, atrenka, grupuoja, lygina, apibūdina.</p> <p>Žaidžia žaidimus, piešia, spalvina, iliustruoja Dievo kūrybą; Klausosi giesmelių ir patys gieda - dėkoja Dievui už visus kūrinius ir savo tėvelius.</p> <p>Eina (lėtai, greitai), bėga (tiesiai, keisdami kryptis, ant pirštų, kulnų, lanku, virve).</p> <p>Dainuoja tyliai, garsiai, aukštai, žemai.</p>
----------------------------	---	---

<p>Kalėdų žvaigždėlės link</p>	<p>Žinoti Advento, Kūčių ir Kalėdų papročius, tradicijas.</p> <p>Perteikti savo išpūdžius meninėmis priemonėmis.</p> <p>Suprasti skaitomo teksto ir iliustracijos ryšį. Išklausti suaugusiųjų, draugų sekamų pasakų. Pagal piešinį atpažinti girdėtus kūrinčius.</p> <p>Gebėti kūno poza, mimika, balsu, judesiais, meninėmis priemonėmis išreikšti save, savo pasirinktą veikėją. Vartoti mažybinius ir maloninius žodelius.</p> <p>Manipuliuoti įvairios medžiagos raidėmis.</p> <p>Žinoti Kalėdų Betliejaus įvykius. Gebėti kiekvieną dieną būti vis geresniais. Suvokti, jog mūsų širdes puošia geri darbai.</p> <p>Atlikti judesius kojomis, stovint vietoje, sėdint, gulint.</p> <p>Gebėti dainuoti.</p>	<p>Kalbasi, aiškina, žaidžia tradicinius žaidimus, dainuoja daineles, buriasi; Klauso kūrinėlių, varto knygas, žiūri paveikslėlius; Ruošia Kūčių stalą, aiškinasi tradicinių patiekalų įtaką sveikatai, ragauja pasninko valgių; Ruošiasi Kalėdų šventėms.</p> <p>Piešia, tapo, klijuoja, aplikuoja, plėšo, karmo, lipdo, štampuoja; Puošia grupę, eglutę savo darbais, daro šventinius sveikinimus.</p> <p>Klauso skaitomų pasakų, žiūri iliustracijas, seka pasakas pagal paveikslėlius, iliustruoja žinomas pasakas, parinkdami paveikslėlius; Aiškinasi nežinomus žodžius, jų prasmę ir reikšmę.</p> <p>Inszenizuoja, vaidina pasakų ištraukas lėlėmis, patys apsirengia norimais veikėjais, mėgdžioja, imituoja; Tapo, piešia, štampuoja, kerpa, klijuoja.</p> <p>Tyrinėja, liečia, ieško, atrenka, įvardina ir pan.</p> <p>Ruošiasi Jėzaus gimimo šventei: kas savaitę uždega Adventinio vainiko žvakele, aptaria, klauso pasakojimų; Spalvina Kalėdų paveikslėlius, gamina žaisliukus eglutei, sveikina gimusį Jėzų giesmele, maldele.</p> <p>Pasistiebia, nusileidžia, atsistoja ant kulnų, lenkia koją per kelį, pritūpia, pritraukia prie krūtinės, kelia pakaitomis aukštyn, važiuoja „dviračiu“.</p> <p>Klauso dainos, mokosi melodijos, žodžių, dainuoja.</p>
---------------------------------------	--	--

<p>Žiemos džiaugsmas ir rūpesčiai</p>	<p>Pažinti žiemos spalvas, orus, aprangą, vaizdus.</p> <p>Suvokti sniego ir vandens savybes. Atrasti daiktų pėdsakus (žymes).</p> <p>Pažinti žiemojančius paukščius ir gyvūnus, jų gyvenimo būdą „charakterį“.</p> <p>Išskirti ir pavadinti pagrindines kūno dalis.</p> <p>Globaloti ir rūpintis gyvūneliais ir paukšteliais.</p> <p>Meninėmis priemonėmis vaizduoti žiemos vaizdus, paukštelius, žvėrelius.</p> <p>Suvokti ir vartoti antonimus.</p> <p>Žinoti apie Kūdikėlį Jėzų, Išminčius.</p> <p>Suvokti, kad Dievas laukia ir pačių mažiausių kūdikėlių.</p> <p>Žinoti apie Jėzaus vaikystę.</p> <p>Suprasti, kad tėvai didžiuojasi ir džiaugiasi geru vaikų elgesiu.</p> <p>Atlikti judesius, lavinančius viso kūno koordinaciją, persikeliant erdvėje.</p> <p>Suprasti muzikinės „kalbos“ elementus: tempą (lėtas – greitas), dinamiką (tyliai - garsiai), tembrą (storai - plonai), muzikos nuotaiką (linksma - liūdna).</p>	<p>Kalba apie žiemą, nusako jos požymius, žiūri paveikslėlius, nuotraukas, klauso kūrinėlių;</p> <p>Nusako, lygina pagrindines žiemos spalvas;</p> <p>Stebi orus, apibūdina kritulius, temperatūrą;</p> <p>Žaidžia siužetinius vaizduotės, stalo, didaktinius žaidimus.</p> <p>Žaidžia su sniegu, lipdo statinius, formuoja gniūžtes, tirpdo sniegą, spalvina vandenį, jį šaldo ir pan.</p> <p>Stebi, tyrinėja, eksperimentuoja, apibūdina.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, nuotraukas, enciklopedijas, klauso įvairių kūrinėlių, pasakų, mįslių, patarlių;</p> <p>Aiškinasi, dalijasi išpūdžiais, mėgdžioja, apibūdina, lygina, vaizduoja, žaidžia;</p> <p>Klausos patarlių, priežodžių, mena mįsles.</p> <p>Kalbasi, samprotauja;</p> <p>Eina į pušyną, stebi gyvūnelius, neša jiems maisto.</p> <p>Spalvina, aplikuoja, lipdo, tapo, piešia, šampuoja, plėšo, klijuoja...</p> <p>Kalba, pasakoja, apibūdina, aiškinasi.</p> <p>Gieda giesmeles, sako maldeles;</p> <p>Klausos pasakojimų, žiūri ir aptaria iliustracijas apie Jėzų ir senelį Simeoną;</p> <p>Komentuoja, aiškinasi, inscenizuoja.</p> <p>Šliaužia grindimis, suoleliais, lenda pro virvę, lanką, lipa virvelinėmis kopėtelėmis, kopimo sienele ir pan.</p> <p>Klausosi įvairios muzikos, apibūdina ją, dainuoja daineles, šoka ratelius ir šokius, žaidžia žaidimus.</p>
--	---	---

<p>Kur seneliai, kur tėveliai, ten ir aš</p>	<p>Pažinti savo gyvenamąją vietą.</p> <p>Suvokti šeimos, giminės, tėvynės svarbą žmogui.</p> <p>Žinoti tautinę simboliką.</p> <p>Atpasakoti trumpas pasakėles, kūrinėlius.</p> <p>Suvokti žiemos baigties ir pavasario pradžios metą, pavasario sutikimo papročius.</p> <p>Žinoti apie Jėzaus pirmuosius mokinius. Suvokti, kad Jėzus ir šiandien nori turėti draugų. Gebėti savo meilę reikšti darbeliais.</p> <p>Derinti rankų judesius, atliekant manipuliacinius veiksmus.</p> <p>Intuityviai suvokti liaudies muzikos grožį, savitumą, jos vertę.</p>	<p>Klauso padavimo apie Kuršėnų atsiradimą, pasakoja, diskutuoja; Eina į pušyną, prie Ventos.</p> <p>Vardina šeimos narius; Klausosi skaitomų kūrinėlių, eilėraščių; Diskutuoja, aptaria, lygina, stebi; Susipažįsta su išymiais žmonėmis, kultūros reiškiniais; Dainuoja lietuvių liaudies dainas, žaidžia žaidimus, ratelius; Mena mįsles, sako patarles, priežodžius.</p> <p>Apžiūri Lietuvos vėliavą, įvardina jos spalvas, išsiaiškina jų reikšmes; Spalvina, aplikuoja, piešia, dėlioja vėliavėles; Apžiūri herbą, nusako, apibūdina jį; Klausosi Lietuvos himno; Žiūri nuotraukas, albumus, enciklopedijas, atpažįsta tautinius simbolius, juos įvardina.</p> <p>Klauso, pasakoja, kartoja.</p> <p>Kalba, klauso kūrinėlių, žiūri paveikslėlius, iliustracijas, nuotraukas; Gamina Užgavėnių kaukes: piešia, kerpa, plėšo, aplikuoja, štampuoja, lipdo. Spėja orus, buria ateitį, mokosi dvielių; Linksminasi Užgavėnių šventėje, ragauja Užgavėnių blynų.</p> <p>Pasakoja, klauso, diskutuoja, reiškia savo mintis. Daro darbelį savo draugui – Jėzui, papuošia maldos kampelį.</p> <p>Ridena sviedinį pirmyn, pro vartus, meta kamuolį į priekį, į žemę, į taikinį, į krepšį, ridena, meta kamuolį vienas kitam.</p> <p>Klauso lietuvių liaudies instrumentais atliekamų kūrinėlių, dainuoja lietuvių liaudies dainas, šoka, žaidžia lietuvių liaudies šokius, žaidimus.</p>
---	--	---

<p>Pavasario takeliu</p>	<p>Žinoti apie Kaziuko mugę, jos tradicijas. Domėtis lietuvių liaudies amatais.</p> <p>Gebėti savo sumanymus išreikšti meninėmis raiškos priemonėmis.</p> <p>Pastebėti ir įvardinti pavasario požymius.</p> <p>Suvokti gyvosios gamtos pokyčius.</p> <p>Žinoti apie artimiausios aplinkos augalų įvairovę (medžiai, žolės, gėlės).</p> <p>Suprasti, kad augalai skiriasi (spalva, lapų forma, paviršiumi, ūgiu).</p> <p>Vaizduoti augalus ir gyvūnus meninėmis priemonėmis.</p> <p>Suvokti, jog Jėzus – tikrai Dievas, tai atskleidžia Jo stebuklai. Žinoti, kaip Jeruzalės vaikai laukė Jėzaus.</p> <p>Ropoti, lavinant kūno koordinaciją</p> <p>Improvizuoti, kurti ritminius motyvus instrumentais, judesiais.</p>	<p>Žiūri nuotraukas, paveikslėlius, diskutuoja, aiškinasi, klauso kūrinėlių; Susitinka, bendrauja ir stebi, kaip dirba amatininkai, nagingi darželio darbuotojai, apžiūri įvairius dirbinius. Dalyvauja lopšelio-darželio Kaziuko mugėje: dainuoja daineles, žaidžia žaidimus, groja liaudies instrumentais, giria savo prekes, parduoda, perka.</p> <p>Lipdo, kerpa, plėšo, riša, klijuoja, aplikuoja, piešia, šampuoja, formuoja...</p> <p>Stebi orus, aplinką, kalba, aiškinasi, klauso įvairių kūrinėlių, nusako būdingus pavasariui orus, kritulius; Eina į pušyną, į pievelę, atkreipdami dėmesį į gamtos, augalijos pokyčius.</p> <p>Varto enciklopedijas, žiūri paveikslėlius; Klauso įvairių kūrinių; Stebi aplinką, gyvūnus, jų elgesį, gyvenamąsias vietas, būstus, kalbasi, diskutuoja; Mėgdžioja paukščių balsus, imituoja gyvūnų judesius; Žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Stebi, tyrinėja, skirsto, rūšiuoja, grupuoja, lygina, apibūdina; Klauso kūrinėlių, varto enciklopedijas, žiūri paveiksliukus.</p> <p>Stebi, tyrinėja, lygina, apibūdina, įvardina.</p> <p>Piešia, tapo, lipdo, šampuoja, aplikuoja, karmo, klijuoja...</p> <p>Siluetais iliustruoja pasakojimus apie ypatingus Jėzaus darbus (stebuklus); Spalvina, aplikuoja verbas, paveikslėlius; Klausosi gavėnios giesmelių, meldžiasi, kalba, diskutuoja.</p> <p>Ropoja keturpėsčia, pralendant pro virvę, suoleliu.</p> <p>Groja įvairiais muzikos instrumentais, trepsi, ploja, stuksena, caksi, spragsi...</p>
---------------------------------	---	--

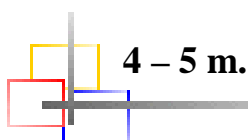
Darbščios rankelės džiugina širdelę	Suvokti Velykų papročius ir tradicijas.	Aiškinasi, žiūri albumus, nuotraukas, iliustracijas, apžiūri ir nusako vitrinų pokyčius, naujus atvirukus, knygas, daiktus; Klauso pasakojimų, skaitomų kūrinių; Apžiūri menininkų dažytus margučius, nusako spalvas, tyrinėja raštus, formas, lygina; Margina ir ridena margučius, kuria įvairius darbelius, atvirukus; Dalyvauja Velykiniame rytmetyje, žaidžia liaudies žaidimus, dainuoja.
	Suvokti darbo prasmę, jo reikalingumą.	Stebi, pasakoja, samprotauja; Varto knygutes, iliustracijas, enciklopedijas, albumus; Žaidžia stalo, siužetinius, vaizduotės žaidimus, mėgdžioja, imituoja; Klauso patarlių, priežodžių, mena mįsles.
	Pažinti įrankius, prietaisus, mašinas, žinoti jų paskirtį.	Žiūri albumus, nuotraukas, varto enciklopedijas, diskutuoja; Rakinėja, tyrinėja, dėlioja, konstruoja, modeliuoja, jungia detales; Žaidžia įvairius stalo, sensorinius, vaizduotės, didaktinius žaidimus.
	Suvokti švaros ir tvarkos svarbą.	Aiškinasi, diskutuoja, tvarko, valo, renka šiukšles; Dalyvauja Švaros savaitėje.
	Suvokti, kad nereikalingi daiktai darbo dėka gali teikti džiaugsmą.	Varto knygas, apžiūri nuotraukas, albumus, paveikslėlius; Fantazuoja, kuria, formuoja, klijuoja įvairius darbelius iš antrinių žaliavų.
	Pasidžiaugti Kristaus prisikėlimu; išreikšti savo džiaugsmą, pasveikinti artimuosius, draugus.	Dalijasi išpūdžiais apie Velykines šventes, mokosi Velykinių giesmelių, dėkoja Dievui už tokią didelę meilę – spalvina paveikslėlius, jais puošia maldos kampelį.
	Gebėti įvairiai laiptoti, šokinėti.	Perlipa per suoliuką, kitas kliūtis, laipioja nuožulniomis kopėčiomis, laipomaisiais suoleliais, laipynėmis, virvelinėmis kopėtėlėmis, vertikalia gimnastikos sienele, lipa aukštyn ir žemyn pristatomu žingsniu, nušoka.
	Dainuoti ratelių melodijas, išreikšti save judesiu.	Dainuoja, šoka ratelius, žaidžia lietuvių liaudies žaidimus.

<p>Džiaugsmo karuselė</p>	<p>Suvokti mamos svarbą kiekvienam žmogui.</p> <p>Pastebėti spalvas aplinkoje, meno kūrinuose, gamtoje.</p> <p>Meninėmis priemonėmis reikšti pavasarinę nuotaiką.</p> <p>Suvokti lietuvių kalbos grožį.</p> <p>Domėtis žodžiu, pavaizduotu simboliu, knyga.</p> <p>Deklamuoti trumpus eilėraštkus.</p> <p>Dalintis patirtimi, kaip vaikai myli savo mamas, teikia joms džiaugsmą. Žinoti apie Mergelę Mariją.</p> <p>Rikiuotis voron, ratu, eiti poromis.</p> <p>Atpažinti girdėtus kūrinius.</p>	<p>Diskutuoja, klauso įvairių kūrinėlių, patarlių, priežodžių, išsako savo mintis; Sako švelnius, šiltus žodelius, kreipinius, mokosi eilėraščių, ruošia sveikinimus, piešia, tapo mamytes; Dainuoja lopšines, žaidžia vaizduotės žaidimus.</p> <p>Žiūrinėja dailininkų darbų albumus, įvairius piešinius, apibūdina; Dėlioja ornamentus, žaidžia didaktinius, stalo žaidimus; Maišo dažus, stebi, apibūdina; Vyksta į pušyną, pievą, sodą, stebi pavasarinės spalvas, jas pavadina.</p> <p>Tapo, piešia, aplikuoja, šampuoja, lipdo, karmo, klijuoja...</p> <p>Klausosi lietuvių liaudies pasakų, legendų, apsakymų, dainų, patarlių, priežodžių, greitakalbių, aiškinasi įdomius, nesuprantamus žodžius, jų reikšmę, nusako kalbos tempą; Pasakoja, deklamuoja, kuria pasakas, eilėraščius; Žaidžia stalo, didaktinius žaidimus.</p> <p>Varto knygas, tyrinėja, diskutuoja, aiškinasi, pasakoja pagal paveikslėlius, atpažįsta besikartojančius žodžius, ženklus; Manipuliuoja įvairiomis raidėmis, žaidžia įvairius žaidimus su raidėmis; Kuria, kopijuoja, iliustruoja savo knygeles.</p> <p>Klauso, kartoja, deklamuoja.</p> <p>Dėkoja Dievui, meldžiasi už savo mamytes, kalba, diskutuoja, žiūri paveikslus apie Mariją, diskutuoja, klauso giesmelių, meldžiasi.</p> <p>Žaidžia įvairius žaidimus</p> <p>Klauso įvairios muzikos, dainuoja, groja, pasako, kaip buvo atliekami kūrinėliai.</p>
----------------------------------	---	--

<p>Vasarėlės žiedų kilimais</p>	<p>Suvokti tėvo svarbą žmogui.</p> <p>Domėtis Rasos šventės papročiais ir tradicijomis.</p> <p>Pajusti žmogaus ryšį su augalija. Žinoti, kuo augalai naudingi ir žalingi žmogui.</p> <p>Vaizduoti augalus meninėmis raiškos priemonėmis.</p> <p>Vartoti dydį apibūdinančias sąvokas.</p> <p>Pažinti ir pavadinti pagrindines spalvas (raudona, geltona, žalia, mėlyna, balta, juoda).</p> <p>Suvokti, jog Dievas savo meilę išlieja per Šventąją Dvasią. Gebėti elgtis Bažnyčioje, dėkoti Dievui.</p> <p>Išretėti kairėn, dešinėn, jaučiant kitą per ištiestų rankų atstumą.</p> <p>Gebėti dainuoti su instrumentiniu (pianinas, akordeonas, ir pan.) pritarimu ir be jo.</p>	<p>Pasakoja apie tėtį, jo darbus; Klauso įvairių kūrinėlių, patarlių, priežodžių, diskutuoja; Sako švelnius, šiltus žodelius, kreipinius, mokosi eilėraščių, ruošia sveikinimus, piešia, tapo tėčius; Žaidžia vaizduotės siužetinius žaidimus, dainuoja daineles.</p> <p>Žiūri nuotraukas, komentuoja; Sveikina Jonus; Renka žolynus pievoje, komponuoja gėlių puokštes, formuoja karūnas; Žaidžia lietuvių liaudies žaidimus, dainuoja dainas, mena mįsles, sako patarles ir priežodžius.</p> <p>Klausosi lietuvių liaudies pasakų, eilių, padavimų, dainų, patarlių apie augalus; Komponuoja gėlių puokštes, jas dovanoja, puošia grupę; Renka vaistinius augalus, juos džiovina; Apžiūri vaisius, daržoves, uogas, ragauja, lygina, uosto, liečia, grupuoja.</p> <p>Piešia, lipdo, aplikuoja, štampuoja, karmo, klijuoja...</p> <p>Tyrinėja, lygina, grupuoja, apibūdina.</p> <p>Stebi, ieško, lygina, rūšiuoja, grupuoja, apibūdina, žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Apžiūri paveikslus, nuotraukas; Spalvina liepsneles, puošia grupę; Kalba, samprotauja, reiškia savo mintis; spalvina, piešia, stato...</p> <p>Žaidžia žaidimus, įsisavindami kairę ir dešinę puses.</p> <p>Dainuoja daineles, muzikai pritardami ritminiais judesiais.</p>
--	---	---

<p>Išdykėlė vasarėlė</p>	<p>Pažinti vandens, smėlio ir oro savybes.</p> <p>Pažinti dirvožemį.</p> <p>Domėtis daiktų paviršiaus savybėmis.</p> <p>Domėtis transporto priemonėmis. Numatyti galimus pavojus.</p> <p>Suvokti daiktų dydį.</p> <p>Gebėti saugiai elgtis gamtoje, lauke ar kelyje.</p> <p>Gebėti pasinaudoti netradicinėmis meninės raiškos priemonėmis (pvz., akmenukais, bulvėmis, morkomis, smėliu, gėlėmis ir pan.)</p> <p>Gebėti atskirti Bažnyčią nuo kitų pastatų.</p> <p>Panaudoti reikiamą jėgą.</p> <p>Atpažinti muzikos instrumentus, jais grojant pavieniui.</p>	<p>Tyrinėja, eksperimentuoja, pilsto, matuoja, plauna žaislus, plukdo, skandina; Formuoja, „kepa bandeles“, „stato statinius“ iš smėlio, braižo, piešia smėlyje; Pučia burbulus vandenyje, pučia muilo burbulus, balionus.</p> <p>Stebi, tyrinėja, eksperimentuoja, lygina.</p> <p>Tyrinėja, čiupinėja, liečia, apibūdina, lygina.</p> <p>Aiškinasi, diskutuoja, komentuoja, analizuoja, išreiškia savo nuomonę; Varto enciklopedijas, žiūri nuotraukas, paveikslėlius; Rūšiuoja, lygina, gretina, skaičiuoja; Žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Aiškintis, kaip elgtis iškylų metu, kaip sutvarkyti iškylų vietą, kur dėti šiukšles; Pasakoja, samprotauja, svarsto apie įvairių buitinių atliekų poveikį gamtai; Eina į pušyną, prie Ventos, prie pėsčiųjų perėjos, stebi aplinką. Žiūri kompiuterinius mokomuosius filmukus, juos analizuoja.</p> <p>Piešia, tapo, spalvina, formuoja, klijuoja, aplikuoja ir pan.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, nuotraukas, albumus; Diskutuoja, aptaria; Žaidžia įvairius žaidimus; Aplikuoja, spalvina, puošia Bažnyčias.</p> <p>Ridena ir meta sunkų ir lengvą sviedinį, meta įvairiu atstumu, lipa laiptais su kroviniu ar be jo.</p> <p>Klauso įvairių darželyje naudojamų muzikos instrumentų, išreiškia savo nuomonę, žiūri instrumentų paveikslėlius, nuotraukas; Pritaria vaikiškais muzikos instrumentais</p>
---------------------------------	--	---

<p>Mažais žingsneliais į sveikatos šalį</p>	<p>Suvokti sveiko maisto, vitaminų svarbą žmogui. Suvokti, kad negalima valgyti nežinomo maisto. Žinoti, kad negalima imti vaistų be suaugusiojo žinios.</p> <p>Prižiūrėti kūną, rūpintis juo.</p> <p>Būti atsargiam su svetimais žmonėmis. Sugebėti išvengti susižalojimų, traumų.</p> <p>Išreikšti save meninėmis raiškos priemonėmis.</p> <p>Suvokti, jog Dievas yra draugiškas ir laukia mūsų draugystės.</p> <p>Patenkinti savo judėjimo poreikį, būti aktyviam.</p> <p>Klausytis profesionalios muzikos ir liaudies kūrybos.</p>	<p>Įvardija sveiko maisto produktus, stebi, ragauja, uosto, liečia, apibūdina, lygina, grupuoja, dėlioja; Varto knygeles, enciklopedijas, diskutuoja, aiškinasi; Eina į artimiausią vaistinę; Žaidžia vaizduotės žaidimus.</p> <p>Kalba, aiškinasi, svarsto; Žiūri paveikslėlius, iliustracijas; Skalauja dantukus, plauna rankas, kojas, naudoja muilą, rankšluostį.</p> <p>Aiškinasi, diskutuoja, samprotauja; Varto knygutes, iliustracijas, žiūri paveikslėlius, analizuoja; Kreipiasi pagalbos į suaugusįjį.</p> <p>Tapo, lanksto, lipdo, aplikuoja, piešia, štampuoja...</p> <p>Kalba, diskutuoja, samprotauja; Klauso giesmelių, gieda; Sako gerus, gražius žodelius vieni kitiems.</p> <p>Žaidžia judrius, ramius, su įvairiomis priemonėmis žaidimus; Juda įvairiais būdais lauko žaidimų aikštelėse (spyruokliuoja, šokuoja, čiuožinėja, supasi, laipioja, landžioja, kopina ir pan.)</p> <p>Dainuoja liaudies daineles, klausosi muzikinių įrašų, šoka lietuvių liaudies šokius ir ratelius.</p>
--	--	---

4 – 5 m.

Tema	Įgytos kompetencijos	Vaiko veiksenos
Aš darželyje	<p>Bendrauti su draugais, grupės, darželio darbuotojais.</p> <p>Suprasti, kokios yra darželio tradicijos.</p> <p>Suvokti, kad būtina išklaudyti kitą.</p> <p>Suprasti, kas stiprina draugystę.</p> <p>Suvokti, kad reikia žinoti savo adresą.</p> <p>Išreikšti savo išgyvenimus meninėmis raiškos priemonėmis.</p> <p>Suvokti aplink esančių daiktų panašumus ir skirtumus. Suprasti apibendrinančius žodžius (žaislai, drabužiai, baldai, indai ir pan.). Skaičiuoti daiktus iki 5.</p> <p>Dalintis išpūdžiais, patirtais vasaros atostogų metu. Pajusti Dievo artumą ir meilę ir už viską Jam dėkoti.</p> <p>Lavinti įvairius judesius.</p> <p>Tyrinėti aplinkos daiktų ritmo išgavimo būdus ir galimybes.</p>	<p>Susipažįsta, pasakoja, stebi, atrenka; Bendrauja ir bendradarbiauja su suaugusiais ir vaikais; Žaidžia įvairius žaidimus; Fantazuoja, tariasi, kuria grupės taisykles; Žiūri nuotraukas iš lopšelio-darželio gyvenimo, varto įstaigos metraštį.</p> <p>Pasakoja savo išpūdžius, diskutuoja, samprotauja; Klausosi muzikos, įvairių kūrinėlių.</p> <p>Apžiūri siužetinius paveikslėlius, žaislus, žaidimus, pasakoja, žaidžia; Dovanoja dovanėles, pasako ką nors gero, aptaria įvairius norus.</p> <p>Analizuoja įvairias situacijas, diskutuoja, samprotauja, žaidžia siužetinius žaidimus.</p> <p>Piešia, tapo, spalvina, aplikuoja, plėšo, klįjuoja, lipdo...</p> <p>Įvardina aplink esančius daiktus, lygina, nusako medžiagas, formas, spalvas, atranda tam tikrus požymius, elementus, atrenka, analizuoja, skaičiuoja.</p> <p>Diskutuoja, kalba, pasakoja; Džiaugiasi vieni kitais, Dievo kūriniais, Jo meile, galybe... Dėkoja, kuria maldeles, gieda giesmeles.</p> <p>Juda ir veikia drauge, atlieka judesius įvairiu tempu, žaidžia žaidimus greitungui ugdytis.</p> <p>Ritmiškai mojuoja buteliukais, dėžutėmis, indeliais su ryžiais, žirniais ir kt. jų viduje, stuksena pagaliukus, kubelius, daužo akmenukus.</p>

<p>Auksinis rudenėlis</p>	<p>Suprasti vaisių bei daržovių pranašumą prieš saldumynus.</p> <p>Pajusti žmogaus ryšį su augalija.</p> <p>Suvokti gamtos pokyčius.</p> <p>Suprasti, kuo panašūs ir kuo skiriasi įvairūs gyvūnai. Žinoti apie gyvūnų prisitaikymą prie metų laikų kaitos.</p> <p>Suvokti, kuo naudingi gyvūnai žmogui.</p> <p>Atrasti natūralių gamtos medžiagų panaudojimo meninei veiklai galimybes.</p> <p>Pastebėti pasaulio grožį ir suvokti, jog tai yra Dievo dovana mums. Apibūdinti Angelus kaip Dievo meilės pasiuntinius. Melstis savo Angelėliui.</p> <p>Justi ir valdyti savo kūną einant, bėgant, šuoliuojant.</p> <p>Skirti muzikinius, gamtos ir aplinkos garsus.</p>	<p>Kalba apie vaisius, daržoves ir saldumynus, žiūri paveikslėlius, klausosi skaitomų kūrinėlių; Ragauja, uosto, liečia, stebi, apibūdina, lygina, tyrinėja.</p> <p>Vyksta į pušyną ir prie Ventos; Stebi aplinką, diskutuoja, kuo augalai naudingi žmogui; Puošia grupę gėlėmis, servetėlėmis ar staltiesėmis; Renka įvairius vaistingus augalus; Įvardina ir apžiūri nuodingus augalus.</p> <p>Stebi, lygina, aiškinasi, atranda; Išskiria rudens požymius. Dalinasi išpūdžiais apie labiausiai patinkančius metų laikus.</p> <p>Varto knygas, enciklopedijas, žiūri paveikslėlius, plakatus; Diskutuoja, samprotauja, stebi, analizuoja, išskiria, pavadina; Klausosi lietuvių liaudies pasakų, patarlių, mena mįsles.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, nuotraukas, stebi aplinkoje, pavadina gyvulius, naminius paukščius, imituoja, mėgdžioja; Aiškinasi, diskutuoja, samprotauja. Žaidžia stalo žaidimus, dėlioja dėliones.</p> <p>Kuria įvairius darbelius iš gamtinės medžiagos, rudens gėrybių, lipdo, karmo, plėšo, klijuoja, štampuoja...</p> <p>Aptaria, diskutuoja, samprotauja; Kuria, piešia, aplikuoja bendrą paveikslą; Gieda giesmeles; Kerpa, spalvina Angelėlį, padovanoja draugams.</p> <p>Eina, bėga, atlikdami įvairius pratimus, šuoliuoja vietoje, judėdami pirmyn.</p> <p>Klausosi įvairių garsų: gamtos, darželio aplinkos, muzikos įrašų, mėgdžioja, aptaria, dalinasi išpūdžiais.</p>
<p>Aš ir laikas.</p>	<p>Domėtis mirusiųjų įamžinimo, pagarbos jiems reiškimo</p>	<p>Žiūri paveikslėlius, iliustracijas, diskutuoja, kalbasi, samprotauja,</p>

	<p>simboliais.</p> <p>Pajausti laiko tėkmę. Intuityviai suvokti parų keitimąsi. Vartoti sąvokas šiandien, vakar, rytoj.</p> <p>Suvokti, kad visi žmonės visą savo gyvenimą keičiasi.</p> <p>Žinoti, kad žmonės būna skirtingos lyties. Skirti berniukų ir mergaičių drabužius.</p> <p>Įvardinti santykius tarp žmonių.</p> <p>Įsiklausyti į draugo, mokytojo kalbą ir išgirsti perteikiamą informaciją.</p> <p>Suprasti apie skaičių ir kiekį.</p> <p>Suvokti, jog Dievas – tai meilė ir šia savo meile pripildo mūsų širdis. Būti Dievo draugais.</p> <p>Varijuoti rankų judesius, atliekant manipuliacinius veiksmus.</p> <p>Žinoti įvairias balso galimybes. Eiti šoniniu žingsniu šokant įvairius šokius ir ratelius.</p>	<p>komentuoja, tariasi; Eina į kapines, tvarko, šluoja, dega žvakutes. Diskutuoja, kaip elgtis kapinėse ar kitose viešose vietose.</p> <p>Stebi, aptaria savo dieną, diskutuoja, tariasi; Lygina, matuoja, skaičiuoja; Žaidžia didaktinius, stalo, vaizduotės žaidimus.</p> <p>Žiūri žmonių nuotraukas, iliustracijas, varto albumus; Aptaria, lygina, grupuoja, svarsto, fantazuoja; Diskutuoja apie žalingų įpročių žalą žmogui; Stebi kitų ir savo nuotaikas, įvardija jas, perduoda jas mimika, judesiais.</p> <p>Žiūri nuotraukas, varto enciklopedijas; Išsako savo mintis; Žaidžia stalo, didaktinius, vaizduotės, siužetinius žaidimus.</p> <p>Diskutuojami, kalbasi, aiškinasi, įvardina.</p> <p>Klauso, kalbasi, aiškinasi, diskutuoja, bendrauja.</p> <p>Skaičiuoja, lygina, žaidžia didaktinius žaidimus.</p> <p>Aptaria pasakų, filmukų „gerus“ ir „blogus“ personažus, kalba apie draugystę. Žaidžia žaidimus, pasakoja, diskutuoja.</p> <p>Ridena sviedinį įvairiais būdais, meta kamuolį į įvairius taikinius, muša kamuolį vietoje.</p> <p>Dainuoja tyliai, garsiai, aukštai, žemai. Žaidžia lietuvių liaudies žaidimus, šoka įvairius šokius ir ratelius.</p>
--	---	---

<p>Kalėdų žvaigždėlės link.</p>	<p>Žinoti Advento, Kūčių ir Kalėdų papročius, tradicijas.</p> <p>Perteikti savo įspūdžius meninėmis priemonėmis.</p> <p>Klausyti pasakų, poemėlių, greitakalbių. Atpasakoti, sekti, inscenizuoti, vaizduoti girdėtas pasakas. Trumpai papasakoti pagal paveikslą. Išryškinti būdingą veikėjo eiseną, judesius, kalbos manierą, tempo ritmą.</p> <p>Įsiklausyti ir išgirsti atskirus garsus.</p> <p>Žinoti Kalėdų šventės prasmę, mūsų papročius, išskirti, kas šventėje svarbiausia. Suvokti, jog Kalėdų šventei reikia pasiruošti: atsiprašyti, atleisti, būti geriems... Tam ir yra Adventas.</p> <p>Įvairiais būdais šliaužti, ropoti, lįsti.</p> <p>Gebėti ritmiškai dainuoti.</p> <p>Keisti rato kryptį (į dešinę, į kairę).</p>	<p>Kalbasi, išsako savo mintis, tariasi; Žaidžia tradicinius žaidimus, dainuoja daineles, buriasi. Klauso kūrinėlių, varto knygas, žiūri paveikslėlius. Ruošia Kūčių stalą, aiškinasi tradicinių patiekalų įtaką sveikatai, ragauja pasninko valgių.</p> <p>Piešia, tapo, klijuoja, aplikuoja, plėšo, karmo, lipdo, štampuoja; Puošia grupę, eglutę savo darbeliais, daro šventinius sveikinimus.</p> <p>Klauso skaitomų kūrinių, seka, kuria, atpasakoja, fantazuoja, dėlioja paveikslėlius, vaidina, mėgdžioja, imituoja, išreiškia save judesiu; Tapo, piešia, štampuoja, kerpa, klijuoja, kuria pasakų knygeles.</p> <p>Klauso, atrenka, taria, pasako.</p> <p>Uždega Adventinio vainiko žvakelę; Aiškinasi, tariasi, kalba; Kuria, daro dovanėles artimiesiems; Klausosi giesmelių; Piešia, kerpa, aplikuoja, spalvina Kalėdinius simbolius.</p> <p>Šliaužia grindimis, suoleliu... Ropoja keturpėsčia; Pralenda pro įvairias kliūtis, lindynes</p> <p>Dainuoja daineles, klauso mokytojo, draugo dainavimo.</p> <p>Eina ratelius, šoka, žaidžia.</p>
--	---	--

<p>Žiemos džiaugsmas ir rūpesčiai.</p>	<p>Suvokti, kad žiema turi savo ypatingus požymius.</p> <p>Pažinti sniego savybes, jas nusakyti (birus, purus, lipnus).</p> <p>Pažinti žiemojančius gyvūnus, jų gyvenimo būdą, „charakterį“. Pažinti kai kuriuos pėdsakus.</p> <p>Pastebėti, kam reikia pagalbos ir globos. Suvokti, kaip galima padėti silpnesniems.</p> <p>Meninėmis priemonėmis vaizduoti žiemos vaizdus, paukštelių, žvėrelius.</p> <p>Apibūdinti trijų Išminčių apsilankymą. Žinoti apie vaikų krikštą.</p> <p>Atlikti judesius iš įvairių kūno bei rankų padėčių, naudojant įvairius įrankius. Ranką su įrankiu sekti akimis.</p> <p>Įgyti supratimą apie muzikinės „kalbos“ elementus: tempą (lėtas – greitas), dinamiką (tyliai - garsiai), tembrą (aukštai - žemai), muzikos nuotaiką (linksma – liūdna, gyva, rami, iškilminga).</p>	<p>Stebi besikeičiančią gamtą ir apibūdina jos požymius; Klausosi kūrinėlių, žiūri paveikslėlius, nuotraukas; Nusako, lygina pagrindines žiemos spalvas; Stebi orus, apibūdina kritulius, temperatūrą; Žaidžia siužetinius vaizduotės, stalo, didaktinius žaidimus. Aiškinasi žiemos keliamus pavojus.</p> <p>Eksperimentuoja, lipdo, formuoja, stato statinius, mėtosi, spalvina, tirpdo, šaldo.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, nuotraukas, enciklopedijas, klauso įvairių kūrinėlių, pasakų, mįslių, patarlių; Aiškinasi, dalijasi išpūdžiais, mėgdžioja, apibūdina, vaizduoja, spėlioja, žaidžia; Klausos patarlių, priežodžių, mena mįsles.</p> <p>Kalbasi, diskutuoja, samprotuoja; Žiūri paveikslėlius, komentuoja; Keliauja į pušyną, stebi gyvūnelius, neša jiems maisto.</p> <p>Spalvina, aplikuoja, lipdo, tapo, piešia, šampuoja, plėšo, klijuoja...</p> <p>Sveikina gimusį Jėzų; Spalvina, puošia, dekoruoja krikšto žvakę; Žaidžia žaidimus, klausos pasakojimų, pamokančių draugiškumo, klusnumo.</p> <p>Daro įvairius pratimus sėdėdami, gulėdami, tupėdami, klūpėdami, naudodami įrankius (lazdas, lankus, šokių kutus, virvutes, pupų maišelius, kamuolius ir pan.).</p> <p>Klausosi įvairios muzikos, apibūdina ją, dainuoja daineles, šoka ratelius ir šokius, žaidžia žaidimus.</p>
---	--	--

<p>Kur seneliai, kur tėveliai, ten ir aš.</p>	<p>Pažinti savo miestą ir šalį.</p> <p>Žinoti tautinę simboliką.</p> <p>Gebėti meninėmis priemonėmis išreikšti savo įspūdžius.</p> <p>Suvokti šeimos reikšmę savo gyvenime. Suprasti, jog šeimos skiriasi: dydžiu, gyvenamąja vieta.</p> <p>Suvokti žiemos baigties ir pavasario pradžios metą, pavasario sutikimo papročius.</p> <p>Suprasti, kaip Jėzus pasirinko draugus. Gebėti parodyti, kaip Jėzus – Gerasis Ganytojas – rūpinasi savo draugais.</p> <p>Judėti įvairiomis kryptimis.</p> <p>Intuityviai suvokti liaudies muzikos grožį, savitumą, jos vertę.</p>	<p>Apžiūri nuotraukas, paveikslėlius; Stebi aplinką, pasakoja, komentuoja; Klausosi pasakojimų apie Kuršėnų keramiką, gamtininkų stotį, įžymius žmones;</p> <p>Dalyvauja išvykose, ekskursijose. Mokosi eilėraščių, dainuoja lietuvių liaudies dainas, žaidžia žaidimus, ratelius.</p> <p>Mena mįsles, sako patarles ir priežodžius.</p> <p>Apžiūri Lietuvos vėliavą, įvardina jos spalvas, aiškinasi jų reikšmes; Apžiūri Lietuvos herbą, apibūdina; Klausosi Lietuvos himno; Žiūri nuotraukas, albumus, enciklopedijas, atpažįsta tautinius simbolius, juos įvardina.</p> <p>Aplikuoja, spalvina, piešia, lipdo, štapuoja, kerpa...</p> <p>Klausosi skaitomų kūrinių, diskutuoja, aptaria, lygina, stebi, tyrinėja; Žiūri nuotraukas, albumus, iliustracijas.</p> <p>Kalba, klauso kūrinių, žiūri paveikslėlius, iliustracijas, nuotraukas; Gamina Užgavėnių kaukes: piešia, aplikuoja, štapuoja, lipdo ir pan.; Spėja orus, buria ateitį, mokosi dvielių; Linksminasi Užgavėnių šventėje, ragauja Užgavėnių blynų.</p> <p>Klausosi pasakojimų apie Jėzaus bičiulius; inscenizuoja, interpretuoja; Samprotauja, svarsto, vardina, ko reikia atsisakyti norint tapti Jėzaus draugu.</p> <p>Juda įvairiomis kryptimis, žaidžia judrius žaidimus.</p> <p>Klauso lietuvių liaudies instrumentais atliekamų kūrinių, dainuoja lietuvių liaudies dainas, šoka ratelius ir šokius, žaidžia lietuvių liaudies žaidimus; Diskutuoja, išsako savo nuomonę.</p>
--	--	--

<p>Pavasario takeliu</p>	<p>Žinoti pavasario požymius.</p> <p>Suvokti, kodėl paukščiai parskrenda į namus, žinoti jų naudą. Suprasti, kad gyvūnai įvairiai prisitaiko prie aplinkos.</p> <p>Suprasti įvairius augalų auginimo tarpsnius. Suprasti, kad augalai skiriasi savo dalimis (šaknys, kamienas, stiebas, lapai, žiedai...), augimo tempu.</p> <p>Žinoti apie Kaziuko mugę, jos tradicijas. Domėtis lietuvių liaudies amatais.</p> <p>Suvokti Jėzaus visagalybę – Jo ypatingus darbus (stebuklus). Žinoti apie Gavėnios laikotarpį, Verbų sekmadienį, Jėzaus kančią, mirtį.</p> <p>Rikiuotis voron, ratu, eiti poromis.</p> <p>Išmėginti ritmo galimybes kūnui judant ir nejudant.</p>	<p>Stebi aplinką, orą, augmeniją; Diskutuoja, aiškinasi, nusako būdingus pavasariui orus, kritulius; Eina į pušyną, į pievelę, atkreipdami dėmesį į gamtos, augalijos pokyčius. Klausosi literatūros kūrinių, varto knygutes, žiūri paveikslėlius; Žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Varto knygutes, žurnalus, iliustracijas; Analizuoja, diskutuoja, samprotauja; Mėgdžioja balsus, imituoja judesius; Žaidžia imitacinius, siužetinius, didaktinius žaidimus.</p> <p>Sėja sėklas, stebi jų dygimą, augimą, žydėjimą, laisto, purena žemę. Aiškinasi, diskutuoja, tariasi, lygina, apibūdina; Žaidžia didaktinius ir stalo žaidimus.</p> <p>Žiūri nuotraukas, paveikslėlius; Diskutuoja, aiškinasi, klauso kūrinių; Susitinka, bendrauja ir stebi, kaip dirba amatininkai, nagingi darželio darbuotojai, apžiūri įvairius dirbinius. Dalyvauja lopšelio-darželio Kaziuko mugėje: dainuoja dainėles, žaidžia žaidimus, groja liaudies instrumentais, giria savo prekes, parduoda, perka.</p> <p>Spalvina Jėzaus erškėčių vainiką; Inscenizuoja Jėzaus stebuklus; Aptaria Jėzaus gailestingumą, meilę; Aplikuoja, puošia kryžių; Meldžiasi, gieda giesmeles.</p> <p>Žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Klauso įvairios muzikos, dainuoja dainėles, išreiškia save judesiu (pvz. siūbuoja, pritupia, žygiuoja, šokuoja, trepsi, ploja...), žaidžia įvairius žaidimus.</p>
---------------------------------	--	--

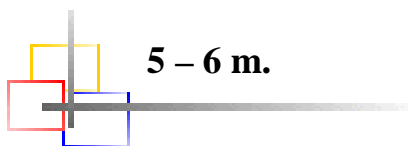
<p>Darbščios rankelės džugina širdelę.</p>	<p>Suvokti Velykų papročius ir tradicijas.</p> <p>Suvokti darbo prasmę, profesijų reikalingumą.</p> <p>Suvokti švaros ir tvarkos svarbą.</p> <p>Įvardinti suaugusių, vaikų atliekamus veiksmus.</p> <p>Daiktus ir jų ypatybes nusakyti įvardžiais ir skaitvardžiais.</p> <p>Reikšti savo sumanymus meninės raiškos priemonėmis.</p> <p>Žinoti Jėzaus prisikėlimo istoriją. Suvokti, jog Jėzus nugalėjo mirtį – Jis tikrai Dievas!</p> <p>Išretėti kairėn, dešinėn, jaučiant kitą per ištiestų rankų atstumą.</p> <p>Intonuoti garsažodžius, skaičiuotes. Gebėti mažinti ir didinti ratelį.</p>	<p>Žiūri albumus, nuotraukas, iliustracijas, apžiūri ir nusako vitrinų pokyčius, naujus atvirukus, knygas, daiktus; Klauso pasakojimų, skaitomų kūrinėlių; Apžiūri menininkų dažytus margučius, nusako spalvas, tyrinėja raštus, formas, lygina; Margina ir ridena margučius, kuria įvairius darbelius, atvirukus; Dalyvauja Velykiniame rytmetyje, žaidžia liaudies žaidimus, dainuoja dainas, buriasi.</p> <p>Stebi, pasakoja, samprotauja; Varto knygutes, iliustracijas, enciklopedijas, albumus; Žaidžia stalo, siužetinius, vaizduotės žaidimus, mėgdžioja, imituoja; Klauso patarlių, priežodžių, mena mįsles. Išvyksta į pasirinktą darbo vietą; Rakinėja, tyrinėja, konstruoja, modeliuoja, jungia detales;</p> <p>Aiškinasi, diskutuoja, tvarko, valo, renka šiukšles; Dalyvauja Švaros savaitėje; Rūpinasi savo daiktais.</p> <p>Stebi, komentuoja, pasako, pavadina, apibūdina, įvardina.</p> <p>Kalba, pasakoja, skaičiuoja, apibūdina, nusako, pavadina, aiškinasi.</p> <p>Piešia, lipdo, aplikuoja, kerpa, štampuoja...</p> <p>Dalijasi išpūdžiais apie Velykų šventes; Kuria, spalvina, piešia atvirukus; Savo džiaugsmą išreiškia žaidimais, rateliais, maldelėmis, giesmelėmis, piešinėliais.</p> <p>Žaidžia žaidimus, įsisavindami kairę ir dešinę puses.</p> <p>Klauso, kartoja, dainuoja.</p> <p>Šoka ratelius ir šokius, žaidžia lietuvių liaudies žaidimus.</p>
---	--	--

<p>Džiaugsmo karuselė</p>	<p>Suvokti motinos dienos prasmę.</p> <p>Patirti pasaulio spalvingumą. Skirti atspalvius, nepriklausomai nuo jų intensyvumo. Pavadinti kai kuriuos atspalvius (pilkšvas, žalsvas ir kt.).</p> <p>Suvokti lietuvių kalbos grožį. Suvokti kalbos menines priemones (vaizdingumą, ritmą, rimą, pakartojimus). Suvokti kalbos garsines savybes (intonacijas, kalbos tempą). Suvokti tekstų prasmes.</p> <p>Išklausyti anglų kalba sekamą pasaką.</p> <p>Suvokti mamos meilę ir svarbą mūsų gyvenime. Pripažinti Mariją kaip mamų pavyzdį.</p> <p>Atlikti judesius kaip galima tiksliau, pajaučiant kairės ir dešinės rankos, kojos galimybes.</p> <p>Atpažinti girdėtus kūrinius ir įvardinti, kas juos atlieka (solistas, choras, orkestras...).</p> <p>Kurti ritmus žodžiams, skanduoti trumpus tekstus.</p>	<p>Kalba, diskutuoja; Deklamuoja eilėraščius; klauso įvairių literatūros kūrinių, patarlių, priežodžių, mena mįsles; Dainuoja lopšines, žaidžia žaidimus, siužetinius vaizduotės, didaktinius žaidimus; Kuria gražius žodelius, kreipinius, ruošia sveikinimus, piešia, tapo mamytės;</p> <p>Stebi, tyrinėja, diskutuoja, apibūdina, lygina, atrenka, rūšiuoja ir pan.</p> <p>Klausosi lietuvių liaudies pasakų, legendų, apsakymų, dainų, patarlių, priežodžių, greitakalbių, aiškinasi įdomius, nesuprantamus žodžius, jų reikšmę, apibūdina, išsako savo nuomonę; Pasakoja, deklamuoja, kuria, fantazuoja; Žaidžia stalo, didaktinius žaidimus</p> <p>Klauso, žiūri paveikslėlius, aptaria, komentuoja.</p> <p>Pasakoja, išsako savo mintis; Deklamuoja eilėraščius, kalba maldeles mūsų dangiškajai Mamai, gieda giesmeles; Piešia, aplikuoja, spalvina gėles, iš jų sudaro vainiką Marijai.</p> <p>Meta sviedinį, pupų maišelius, akmenukus ir kt. dešine ir kaire ranka į taikinius; Spiria kamuolį dešine ir kaire koja į vartus.</p> <p>Klauso įvairios muzikos įrašų, aptaria, išsako savo nuomonę.</p> <p>Fantazuoja, ploja, taria, skanduoja, klauso.</p>
----------------------------------	--	---

<p>Vasarėlės žiedų kilimas</p>	<p>Suvokti tėvo dienos prasmę.</p> <p>Suvokti Rasos šventės papročius ir tradicijas.</p> <p>Suprasti apie augalų prisitaikymą prie metų laikų kaitos. Suvokti, kuo naudingi augalai žmogui. Žinoti kai kurias liaudiškas gydymo tradicijas (gydo liepos žiedai, čiobrelių arbata). Suvokti, kad paros dalis galima skirti pagal gamtos reiškinius (gėlės išsiskleidusios – diena, suglaudusios žiedlapius - vakaras).</p> <p>Vaizduoti augalus meninėmis raiškos priemonėmis.</p> <p>Žinoti apie Jėzaus iškeliavimą pas Tėvą. Suvokti, jog Šventoji Dvasia ateina pas kiekvieną. Melstis tyloje ir giesmėje.</p> <p>Gebėti laiptoti pakaitiniu žingsniu, šokinėti vietoje abiem kojom, judant pirmyn.</p> <p>Atpažinti muzikos instrumentus, skambančius ansamblyje (pianiną, smuiką, būgną...)</p>	<p>Pasakoja apie tėtį, jo darbus; Klauso įvairių kūrinėlių, patarlių, priežodžių, diskutuoja; Sako švelnius, šiltus žodelius, kreipinius, mokosi eilėraščių, ruošia sveikinimus, piešia, tapo tėčius; Žaidžia vaizduotės siužetinius žaidimus, dainuoja daineles.</p> <p>Žiūri nuotraukas, komentuoja; Sveikina Jonus; Renka žolynus pievoje, komponuoja gėlių puokštes, formuoja karūnas; Žaidžia lietuvių liaudies žaidimus, dainuoja dainas, mena mįsles, sako patarles ir priežodžius.</p> <p>Stebi, tyrinėja aplinką, klausinėja, diskutuoja, svarsto, pasakoja; Klausosi pasakojimų, varto enciklopedijas, albumus; renka, apibūdina, skirsto, rūšiuoja, lygina, skaičiuoja; eina į pušyną, prie Ventos; Žaidžia.</p> <p>Piešia, tapo, štampuoja, aplikuoja, lipdo, klijuoja ir pan.</p> <p>Šlovina Dievą už Jo dovanas maldelėmis, giesmelėmis; Žaidžia žaidimus; Žiūri nuotraukas, paveikslėlius.</p> <p>Laipioja gimnastikos sienele, virvelinėmis kopetėlėmis, laipynėmis, šokinėja, žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Klauso įvairių muzikos įrašų, išreiškia savo nuomonę, žiūri instrumentų paveikslėlius, nuotraukas; Pritaria vaikiškais muzikos instrumentais mokytojo grojimui ir įrašams.</p>
---------------------------------------	---	---

<p>Išdykėlė vasarėlė</p>	<p>Žinoti vandens, smėlio, dirvožemio, oro, vėjo savybes.</p> <p>Suvokti daiktų paviršiaus savybes.</p> <p>Žinoti, kas sukelia gaisrą ir kaip elgtis jo metu.</p> <p>Žinoti, kaip saugiai elgtis gatvėje, kieme ar gamtoje.</p> <p>Suvokti transporto priemonių svarbą.</p> <p>Suprasti apie skaičių ir kiekį.</p> <p>Gebėti pasinaudoti netradicinėmis meninės raiškos priemonėmis (daržovėmis, smėliu, akmenukais, gėlėmis, lapais ir pan.).</p> <p>Suprasti, kuo Bažnyčia skiriasi nuo kitų pastatų. Suvokti, jog Bažnyčia visų namai.</p> <p>Atlikti koordinuotus judesius kojomis, išlaikyti pusiausvyrą, judant erdvėje: eiti vingiais, eiti, lipti pristatomu ir pakaitiniu žingsniu, virve.</p> <p>Gebėti dainuojant taisyklingai kvėpuojant ir išlaikant, teisingai artikuluojant.</p>	<p>Tyrinėja, eksperimentuoja, laisto, pilsto, matuoja, formuoja; Pučia burbulus vandenyje, pučia muilo burbulus, balionus; Žaidžia vėjo malūnėliais, lėktuvėliais, smėlio žaislais.</p> <p>Tyrinėja, čiupinėja, liečia, apibūdina, lygina.</p> <p>Klauso kūrinėlių, žiūri paveikslėlius, kompiuterinius mokomuosius filmukus, iliustracijas, komentuoja, samprotauja. Žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Aiškintis, kaip elgtis iškylių metu, kaip sutvarkyti iškylos vietą, kur dėti šiukšles; Pasakoja, svarsto apie įvairių buitinių atliekų poveikį gamtai; Eina į pušyną, prie Ventos, prie pėsčiųjų perėjos, stebi aplinką, analizuoja; Žiūri ir analizuoja kompiuterinius mokomuosius filmukus.</p> <p>Žiūri nuotraukas, varto enciklopedijas, stebi gatvę, komentuoja, aiškinasi, samprotauja, apibūdina, rūšiuoja, lygina, gretina, skaičiuoja; Žaidžia siužetinius, vaizduotės, stalo, didaktinius žaidimus.</p> <p>Piešia, aplikuoja, štampuoja, spalvina, tapo ir pan.</p> <p>Žiūri paveikslėlius, nuotraukas, albumus; Diskutuoja, aptaria; Žaidžia įvairius žaidimus; Aplikuoja, spalvina, puošia Bažnyčias.</p> <p>Žaidžia įvairius žaidimus. Įvairiai juda lauko žaidimų aikštelių įrengimais.</p> <p>Dainuoja, klauso mokytojo ir draugų dainavimo, kartoja, taria.</p>
---------------------------------	---	---

<p>Mažais žingsneliais į sveikatos šalį</p>	<p>Žinoti, kad yra negerų žmonių.</p> <p>Suvokti, kad yra sveikas ir nesveikas maistas.</p> <p>Žinoti, kad reikia valgyti švairius vaisius, daržoves, uogas.</p> <p>Žinoti, kad negalima imti vaistų be suaugusiojo žinios.</p> <p>Suprasti žalingų įpročių poveikį žmogui.</p> <p>Suprasti elektrinių, stiklinių, aštrių buities daiktų ir prietaisų keliamą pavojų.</p> <p>Domėtis piešimu ant asfalto, šaligatvio plytelių.</p> <p>Suvokti, jog gyvybę mums teikia Dievas, kuris mūsų laukia kiekvieną minutę.</p> <p>Atlikti judesius kojomis, stovint vietoje.</p> <p>Suvokti, kas kuria muziką (kompozitoriai, liaudis...).</p>	<p>Žiūri kompiuterinius mokomuosius filmukus, diskutuoja, aiškinasi, apibūdina, samprotauja.</p> <p>Įvardija sveiko maisto produktus, stebi, ragauja, uosto, liečia, apibūdina, lygina, grupuoja, dėlioja;</p> <p>Varto knygeles, enciklopedijas, diskutuoja, aiškinasi;</p> <p>Eina į artimiausią vaistinę;</p> <p>Žaidžia vaizduotės, stalo žaidimus.</p> <p>Klauso įvairių kūrinių;</p> <p>Žiūri paveikslėlius, varto knygas, enciklopedijas;</p> <p>Diskutuoja, analizuoja, apžiūri, aiškinasi, samprotauja;</p> <p>Žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Piešia, spalvina, rašinėja ir pan.</p> <p>Meldžiasi, gieda giesmeles;</p> <p>Žaidžia įvairius žaidimus;</p> <p>Kuria, piešia atvirutes, jas dovanoja.</p> <p>Stiebiasi, kelia ir nuleidžia koją, tūpiasi;</p> <p>Žaidžia įvairius žaidimus, imituoja, mėgdžioja.</p> <p>Klauso įvairios muzikos;</p> <p>Išsako savo nuomonę, diskutuoja;</p> <p>Dainuoja įvairias dainas, šoka ratelius ir šokius, žaidžia lietuvių liaudies žaidimus.</p>
--	---	--

5 – 6 m.

Tema	Ugdytinos kompetencijos	Vaiko veiksenos
Aš darželyje	<p>Orientuotis grupės ir darželio aplinkoje.</p> <p>Bendrauti su suaugusiais ir bendraamžiais. Laikytis bendrų taisyklių, susitarimų.</p> <p>Žinoti ir pasakyti savo vardą, pavardę, amžių. Kopijuoti savo vardą spausdintomis didžiosiomis raidėmis. Atpažinti parašytą vardą knygoje. Žinoti, iš kokių garsų susideda vardas, juos išvardinti.</p> <p>Gebėti pasakyti savo norus, jausmus, pomėgius, fantazijas.</p> <p>Suprasti, kas stiprina ir silpnina draugystę. Jausti šalia esantį, būti už jį atsakingam.</p> <p>Suprasti daiktų įvairovę. Žinoti jų paskirtį, apibūdinti medžiagas, iš kurių jie pagaminti.</p> <p>Spalvomis reikšti nuotaiką.</p> <p>Suvokti Dievo meilę ir globą. Gebėti nurimti, išreikšti draugiškumo, ilgesio jausmus draugams. Atgavinti gyvenimo su Dievu patirtį.</p> <p>Klausyti liaudies ir profesionalių kompozitorių muzikos.</p> <p>Gebėti saugiai ir aktyviai veikti ir judėti.</p>	<p>Apžiūri grupę, joje esančius daiktus, kitas darželio patalpas, lauko aplinką.</p> <p>Bendrauja, bendradarbiauja, pasakoja, svečiuojasi, priima svečius, tariasi; Stebi, aiškinasi, žaidžia žaidimus; Kuria grupės taisykles.</p> <p>Atpažįsta, suranda savo vardo kortelę, kopijuoja, ieško, sudeda, rašo savo ir draugų vardus; Klauso, taria, kartoja, ieško; Žaidžia žaidimus su raidėmis, vardais.</p> <p>Kalbasi, diskutuoja, pasakoja, klausia, fantazuoja; Dalinasi žaislais, daiktais, susitvarko. Renkasi įvairią veiklą, priemones.</p> <p>Klausosi skaitomų grožinės literatūros kūrinių apie draugus ir draugystę; Stebi, tyrinėja, apmąsto, komentuoja; Žaidžia.</p> <p>Aplinkoje esančius daiktus čiupinėja, liečia, gretina, lygina, grupuoja, skaičiuoja, apibūdina, klasifikuoja.</p> <p>Tapo, piešia, spalvina, aplikuoja, plėšo, kerpa, lipdo, formuoja, lanksto...</p> <p>Prisimena, rodo kryžiaus ženklą, meldžiasi; Stebi gamtą, aptaria, aiškinasi, diskutuoja; Piešia, tapo.</p> <p>Klauso įvairios muzikos įrašų, aptaria, samprotauja, išsako savo mintis; Dainuoja žinomas daineles, šoka liaudies šokius ir ratelius. Žaidžia judrius žaidimus ir aiškinasi žaidimo taisykles, tariasi. Žaidžia lauko žaidimų aikštelėse.</p>

<p>Auksinis rudenėlis</p>	<p>Žinoti apie artimiausios aplinkos augalų įvairovę (medžiai, krūmai, žolės, gėlės, uogos, grybai, vaisiai, daržovės). Žinoti apie augalų prisitaikymą prie metų laikų kaitos.</p> <p>Žinoti apie gyvūnų įvairovę. Suprasti, kad gyvūnai įvairiai prisitaiko prie savo aplinkos. Suvokti gyvūnų paros gyvenimo ritmą.</p> <p>Gebėti pagal lapus skirti medžių rūšis.</p> <p>Suprasti, kuo augalai naudingi ir žalingi žmogui.</p> <p>Veikti su gamtine medžiaga.</p> <p>Pavaizduoti piešinyje gamtos vaizdus.</p> <p>Žinoti Dievą Kūrėją, Angelą Sargą. Dėkoti Dievui už nuostabų pasaulį. Saugoti ir pagal savo jėgas globoti mus supančią aplinką.</p> <p>Domėtis gamtos ir žmogaus sukeltų ar skleidžiamų nemuzikinių ir muzikinių garsų pasauliu.</p> <p>Koordinuoti judesius kojomis, judant į priekį. Išreikšti save judesiu.</p>	<p>Stebi, tyrinėja aplinką, klausinėja, diskutuoja, svarsto, pasakoja, klausosi pasakojimų, apžiūri nuotraukas, albumus; Iškylauja Daugėlių pušyne, prie Ventos upės; Renka, apibūdina, skirsto, lygina, rūšiuoja, grupuoja, skaičiuoja; Žaidžia įvairius žaidimus gamtoje.</p> <p>Eina Kuršėnų gamtininkų centrą; Varto knygas, enciklopedijas, albumus, periodinę spaudą; Analizuoja, samprotauja, išsako savo mintis; Stebi gyvūnus, tyrinėja, išskiria, apibūdina, pavadina.</p> <p>Atpažįsta, dėlioja, rūšiuoja, lygina, atranda, priskiria; Žaidžia didaktinius, stalo žaidimus.</p> <p>Varto enciklopedijas, knygas; Diskutuoja, stebi, liečia, renka įvairius augalus, įvardina, apžiūri.</p> <p>Skaičiuoja, matuoja, sveria, lygina, rūšiuoja, grupuoja, klasifikuoja; Ruošiasi Derliaus šventei: kuria įvairias kompozicijas iš gamtinės medžiagos ir rudens gėrybių.</p> <p>Tapo, piešia, plėšo, karmo popierių ir aplikuoja, štampuoja, lipdo...</p> <p>Dėlioja siluetus ar paveikslus, prisimena pasaulio sukūrimą, aptaria, diskutuoja, samprotauja; Žaidžia žaidimus, meldžiasi, gieda giesmeles.</p> <p>Klausosi įvairių garsų: gamtos, darželio aplinkos, muzikos įrašų, aptaria, mėgdžioja, atkuria, atliepia; Dainuoja daineles, žaidžia muzikinius žaidimus, žaidimus-ratelius.</p> <p>Eina, bėga ratu, gyvatėle, lanku, virve, suoleliu atlikdami įvairius pratimus. Juda, veikia, žaidžia, bando įvairius judėjimo būdus, imituoja, vaizduoja.</p>
----------------------------------	--	--

<p>Aš ir laikas</p>	<p>Suvokti paros laiko tėkmę pagal savo gyvenimo ritmą, skirti paros dalis ir jas pavadinti. Suvokti parų keitimąsi, vartoti sąvokas „šiandien“, „vakar“, „rytoj“. Suvokti savaitės laiko tėkmę, žinoti savaitės trukmę, jos seką.</p> <p>Žinoti metų laikus, jų seką pagal gyvenimo ritmą, kalendorines šventes. Žinoti, kad laikas matuojamas paromis, savaitėmis, metais, minutėmis, valandomis.</p> <p>Suvokti, kas bendra ir skirtinga tarp žmonių įvairiais jų amžiaus tarpsniais. Suprasti, kad žmonių nuotaikos ir jausmai būna įvairūs bei nuolat keičiasi.</p> <p>Išreikšti pagarbą mirusiems.</p> <p>Skaičiuoti nuo 1 iki 5, vartojant kiekinius ir kelintinius skaitvardžius.</p> <p>Išbandyti įvairias rašymo priemones lavinant smulkiają motoriką.</p> <p>Žinoti, jog Dievas yra Dvasia, su Juo galima kalbėtis tyloje. Suvokti, jog Dievas kiekvieną iš mūsų pažįsta. Susikaupti tyliai maldai. Žinoti Vėlinių prasmę.</p> <p>Žinoti įvairias balso galimybes. Gebėti eiti atbulomis, sudaryti du ratus, judesius atlikti einant, stovint tiesia linija.</p> <p>Judėti visu kūnu, persikeliant erdvėje.</p>	<p>Klauso kūrinėlių, varto knygeles, žurnalus; Mena mįsles, sako patarles, priežodžius; Aiškinasi, stebi, lygina, matuoja, išbando, žymi, ženklina, skaičiuoja; Varto įvairius kalendorius; tyrinėja laikrodžius; Žaidžia stalo, didaktinius, siužetinius žaidimus.</p> <p>Varto albumus, enciklopedijas, žiūri iliustracijas, plakatus; Kalba, samprotauja, diskutuoja; Stebi, tyrinėja, lygina orą, pokyčius gamtoje.</p> <p>Žiūri žmonių nuotraukas, iliustracijas; Aptaria, lygina, svarsto, grupuoja, apibūdina; Diskutuoja apie žalingų įpročių žalą žmogui. Stebi kitų ir savo nuotaikas, įvardija jas, perduoda jas mimika, judesiais. Žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Eina į kapines, uždega žvakutes, šluoja, tvarko, renka šiukšles.</p> <p>Dėlioja skaičių korteles, daiktus, skaičiuoja, atpažįsta, įvardina skaitmenis; Žaidžia didaktinius, stalo žaidimus.</p> <p>Stebi, imituoja rašymą, spausdina kompiuteriu, kopijuoja raides, skaitmenis. Brėžia, tepa, varsto, žaidžia įvairiomis grafinėmis priemonėmis.</p> <p>Meldžiasi, mintyse kalbasi su Dievu; Klauso kūrinėlių, kalbasi, samprotauja; Gamina savo vardo korteles, jas puošia, Prisimena mirusius artimuosius, uždega žvakutes, kalba maldele savais žodžiais.</p> <p>Dainuoja tyliai, garsiai, aukštai, žemai. Žaidžia lietuvių liaudies žaidimus, šoka įvairius šokius ir ratelius.</p> <p>Įvairiais būdais ropoja, šliaužia, lenda, laipioja, šokinėja. Įvairiai juda lauko žaidimų aikštelės įrengimais.</p>
----------------------------	---	---

<p>Kalėdų žvaigždės link</p>	<p>Žinoti Advento, Kūčių ir Kalėdų papročius, tradicijas.</p> <p>Suvokti senolių vaišinimosi papročius.</p> <p>Gaminti įvairias pirštines lėles, lėles šešėlių teatrui, karūnas ir vaidinti, improvizuoti su jomis.</p> <p>Kurti pasakojimą, keisti pasakojimo pabaigą, įvykių seką, įvesti naujus personažus.</p> <p>Gebėti skirti išmonę nuo realybės.</p> <p>Perteikti veikėjo charakterį balsu, mimika.</p> <p>Suvokti kiekinę skaičiaus sandarą iš vienetų.</p> <p>Reguliuoti kalbėjimo tempą, dikciją, kalbėti išraiškingai.</p> <p>Suvokti perkeltines prasmes, dviprasmybes, fantazijas, humorą. Gebėti keturias laukimo savaites kartu su Marija laukti Gelbėtojo. Suvokti apie Advento laikotarpį, Adventinio vainiko reikšmę. Žinoti kūdikėlio Jėzaus gimimo istoriją.</p> <p>Gebėti ritmiškai dainuoti, tiksliai intonuoti pasitaikančias 2-3 natas</p>	<p>Žaidžia tradicinius lietuvių liaudies žaidimus; Dalyvauja tradicinėje Advento vakaronėje, Kalėdų šventėje;</p> <p>Ruošia šventinį stalą, vaišinasi, aiškinasi tradicinių patiekalų įtaką sveikatai; Pasibūna prie bendro stalo: kalbasi, tariasi, guodžiasi ir pan.; Puošia šventiškai aplinką, ruošia šventinius atvirukus, gamina papuošalus eglutei ir kt.; Sako linkėjimus, dėkoja, prašo; Žaidžia tradicinius lietuvių liaudies žaidimus, dainuoja daineles, buriasi.</p> <p>Kerpa, klijuoja, spalvina, aplikuoja, puošia, vaidina, imituoja, susitapatina, kalba, seka, dainuoja.</p> <p>Vaidina, improvizuoja, fantazuoja, kuria, pasakoja, išreiškia save judesiais.</p> <p>Klauso, pasakoja, diskutuoja, išsako savo mintis.</p> <p>Kuria, fantazuoja, vaidina, mėgdžioja, imituoja, įsijaučia, susitapatina, išreiškia save judesiu.</p> <p>Sudeda, atima, dalina, suskaido.</p> <p>Klauso, kartoja, deklamuoja, pasakoja, apibūdina, kartoja greitakalbes, skaičiuotes.</p> <p>Klauso įvairių kūrinių, komentuoja, diskutuoja, išsako savo mintis, aiškinasi, samprotauja Klauso pasakojimų, varto Bibliją, žiūri paveikslėlius, nuotraukas; Aiškinasi, samprotauja, diskutuoja; Meldžiasi, gieda giesmeles; Kas savaitę uždega Adventinio vainiko žvakele; Kerpa, gamina, puošia eglutę, „Maldos namelius“.</p> <p>Klauso mokytojo, draugo, kitų atlikėjų dainavimo, dainuoja įvairias daineles.</p>
-------------------------------------	---	---

	<p>vienam skiemeniui.</p> <p>Gebėti savarankiškai keisti rato kryptį (į kairę, į dešinę), jį mažinti ir didinti, eiti šoniniu žingsniu.</p> <p>Atlikti judesius iš įvairių kūno ir rankų padėčių, naudojant įvairius įrankius.</p>	<p>Žaidžia lietuvių liaudies žaidimus, šoka įvairius šokius ir ratelius.</p> <p>Daro įvairius pratimus sėdėdami, gulėdami, tupėdami, klūpėdami, naudodami įrankius (lazdas, lankus, kamuolius ir pan.). Žaidžia įvairius žaidimus, estafetes.</p>
Žiemos džiaugsmas ir rūpesčiai	<p>Pažinti žiemos spalvas, orus, aprangą, vaizdus.</p> <p>Pažinti sniego ir vandens savybes.</p> <p>Suvokti gamtos poveikį žmogaus sveikatai.</p> <p>Įvairiomis meninėmis priemonėmis reikšti žiemos nuotaikas piešiniuose, darbeliuose.</p> <p>Pažinti žiemojančius paukščius, gyvūnus, jų gyvenimo būdą, „charakterį“. Žinoti apie gyvūnų prisitaikymą prie metų laikų kaitos.</p> <p>Suvokti, kodėl ir kaip reikia rūpintis gyvūneliais ir paukšteliais.</p> <p>Žinoti apie išminčių apsilankymą, suvokti dovanų reikšmę; Žinoti apie Jėzaus paaukojimą šventykloje, kūdikių krikštą šiandien.</p>	<p>Klausosi pasakojimų, grožinės literatūros kūrinių, aptaria, diskutuoja, samprotauja; Stebi, analizuoja, eksperimentuoja, gretina, nusako, lygina spalvas, apibūdina kritulius, temperatūrą; Žaidžia siužetinius vaizduotės, stalo, didaktinius žaidimus.</p> <p>Žaidžia su sniegu, ant jo piešia, iš jo lipdo įvairius statinius, formuoja gniūžtes, tirpdo, spalvina vandenį, jį šaldo.</p> <p>Klausosi pamokančių kūrinių; Aiškinasi, aptaria žiemos keliamus pavojus.</p> <p>Kuria, piešia, tapo, aplikuoja, lipdo, štampuoja, plėšo, klijuoja...</p> <p>Žiūri paveikslėlius, nuotraukas, enciklopedijas, klauso įvairių kūrinių, pasakų, mišlių, patarlių; Aiškinasi, dalijasi išpūdžiais, mėgdžioja, imituoja, apibūdina, vaizduoja, spėlioja, žaidžia.</p> <p>Kalbasi, diskutuoja, samprotauja; Žiūri paveikslėlius, iliustracijas, komentuoja; Keliauja į pušyną, stebi gyvūnelius, neša jiems maisto.</p> <p>Klausos pasakojimo, aptaria, išsako savo mintis; Dalyvauja Trijų Karalių šventėje, sveikina Vaikelį – Dievą giesmelėmis, maldelėmis;</p>

	<p>Įgyti supratimą apie muzikinės „kalbos“ elementus: tempą (lėtas, greitas, vidutinis), dinamiką (tylyn - garsyn), tembrą (aukštai – žemai, storai – plonai), muzikos nuotaiką (iškilminga, svajinga, energinga, niūri, džiugi, graudi).</p> <p>Gebėti įvairiais būdais mėtyti sviedinį, išlaikyti pusiausvyrą.</p>	<p>Žiūrinėja savo krikšto nuotraukas, aplikuoja, piešia, puošia Krikšto žvakę.</p> <p>Klausosi įvairios muzikos, apibūdina ją, dainuoja daineles, šoka ratelius ir šokius, žaidžia žaidimus.</p> <p>Mėto sviedinį į žemę, į viršų, į sieną, vienas kitam; Mėto mažus sviedinukus į taikinius, į tolių; Eina, bėga plačiu žingsniu per kliūtis, gimnastikos suoleliu, peržengia įvairias kliūtis, atlieka užduotis; Žaidžia judrius žaidimus.</p>
<p>Kur tėveliai, kur seneliai, ten ir aš</p>	<p>Pažinti savo gyvenamąją vietą.</p> <p>Suprasti šeimos, giminės, tėvynės svarbą žmogaus gyvenime. Domėtis Šiaulių rajonu. Žinoti apie Lietuvos miestus, kelis kultūros, istorijos, gamtos paminklus.</p> <p>Žinoti tautinę simboliką.</p> <p>Domėtis žmonių gyvenimo būdu</p>	<p>Klauso padavimo apie Kuršėnų miesto atsiradimą, pasakoja, nusako, kokiame mikrorajone gyvena, kokioje gatvėje, kur yra darželis. Susitinka su Kuršėnų miesto menininkais, švietėjais.</p> <p>Klauso įvairių kūrinių, aiškinasi, pasakoja, dalinasi išpūdžiais, diskutuoja, analizuoja; Varto albumus, knygas, žiūri nuotraukas; Lankosi savo gimtojo miesto įžymiose vietose; Tyrinėja Europos, Lietuvos ir Kuršėnų miesto žemėlapius, nustato savo gyvenamąsias vietas žemėlapiuose; Mokosi eilėraščių, dainuoja lietuvių liaudies dainas, žaidžia žaidimus. Mena mįsles, sako patarles ir priežodžius.</p> <p>Apžiūri Lietuvos vėliavą, įvardina jos spalvas, pasako reikšmes; Apžiūri Lietuvos herbą, nusako, apibūdina; Klausosi Lietuvos himno; Žiūri nuotraukas, albumus, enciklopedijas, atpažįsta tautinius simbolius, juos įvardina.</p> <p>Stebi, lygina senovines ir šiuolaikines</p>

	<p>senovėje ir dabar.</p> <p>Suprasti gimtosios kalbos savitumą.</p> <p>Domėtis grafiniiais simboliais, esančiais artimiausioje aplinkoje. Skirti medžiagas, iš kurios daiktai pagaminti.</p> <p>Deklamuoti tradicinius ir modernius eilėraščius.</p> <p>Suvokti žiemos baigties ir pavasario pradžios metą, pavasario sutikimo papročius.</p> <p>Žinoti apie ypatingus Jėzaus draugus –apaštalus, Gerojo Ganytojo istoriją. Gebėti atskirti, kas gera ir bloga. Suvokti, kad Jėzus turi dievišką galią daryti stebuklus.</p> <p>Gebėti meninėmis priemonėmis išreikšti savo įspūdžius.</p> <p>Suvokti liaudies muzikos grožį, savitumą, jos vertę.</p> <p>Atlikti judesius kojomis, stovint vietoje. Kyboti veidu ir nugara į sienelę.</p>	<p>sodybas, kiemus liaudies meno knygoje, nuotraukose, išvykų metu. Tyrinėja, pažįsta buitį (baldus, indus, apdarus ir kt.), buities ir sezoninius darbus.</p> <p>Klausosi tarmiškai skaitomų pasakų, sakmių, padavimų, kartoja, aptaria, analizuoja, aiškinasi.</p> <p>Tyrinėja puošybos elementus ant baldų, juostų, tautinių rūbų, keramikos dirbinių, karpinių, audinių, susipažįsta su ornamentika; Kopijuoja, kuria ornamentus, grafinius elementus; Lygina, tapatina, sieja liaudiškus ornamentus su lietuviškomis raidėmis.</p> <p>Klauso, kartoja, deklamuoja.</p> <p>Kalba, klauso kūrinėlių, žiūri paveikslėlius, iliustracijas, nuotraukas; Gamina Užgavėnių kaukes, vaizduoja jas įvairiomis priemonėmis: piešia, kerpa, plėšo, aplikuoja, štampuoja, lipdo... Spėja orus, buria ateitį, mokosi dveilių; Linksminasi Užgavėnių šventėje, ragauja Užgavėnių blynų.</p> <p>Klauso pasakojimo, aptaria, diskutuoja; Vardija tikro draugo savybes; Spalvina paveikslėlius su Jėzaus stebuklais.</p> <p>Tapo, piešia, aplikuoja, lipdo, lanksto, dekoruoja ir pan.</p> <p>Klausosi lietuvių liaudies instrumentais atliekamų kūrinių, dainuoja lietuvių liaudies dainas, šoka ratelius ir šokius, žaidžia lietuvių liaudies žaidimus, groja liaudiškais muzikos instrumentais.</p> <p>Pasistiebia, atsistoja ant kulnų, tupiasi, moja, peržengia; Žaidžia įvairius žaidimus.</p>
--	---	--

<p>Pavasario takeliu</p>	<p>Atrasti gamtos atbudimo ženklus. Žinoti ir pasakyti pavasario požymius.</p> <p>Žinoti apie augalų augimo nuoseklumą, būtinas sąlygas jiems augti ir vystytis. Prižiūrėti ir saugoti artimiausioje aplinkoje esančius augalus.</p> <p>Žinoti, kad gyvūnai skiriasi ir yra panašūs „kalba“, jauniklių atsiradimo būdu. Suprasti, kuo naudingi ir žalingi gyvūnai žmogui.</p> <p>Žinoti apie Kaziuko mugę, jos tradicijas. Domėtis lietuvių liaudies amatais.</p> <p>Žinoti apie Gavėnios laikotarpį, Verbų sekmadienį, Jėzaus kančią ir mirtį, svarbiausią Dievo įsakymą. Išgauti ritmą aplinkos daiktais.</p> <p>Gebėti taisyklingai ir išraiškingai dainuoti.</p> <p>Gebėti rikiuotis į dvi voras, du ratus, eiles.</p>	<p>Eina į pušyną, pievą, prie Ventos, prisirenka ko nors žalio, prasiskleidusio; Stebi orus, tyrinėja aplinką; Klauso kūrinių, pasakojimų, žiūri paveikslėlius; Diskutuoja, svarsto, pasakoja; Žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Aiškinasi, ko reikia, kad augalai augtų; Seja, sodina, stebi jų dygimą, augimą, žydėjimą, laisto, purena žemę.</p> <p>Pamėgdžioja gyvūnų „kalbą“, elgseną, vaidina; Stebi gyvūnus, tyrinėja, kaip jie atrodo, kaip juda; Varto knygas, enciklopedijas, albumus; Klauso informacinių kūrinių, lietuvių liaudies mįslių, pasakų, padavimų, patarlių; Diskutuoja, samprotuoja, aiškinasi; Žaidžia imitacinius, siužetinius, didaktinius žaidimus.</p> <p>Žiūri nuotraukas, iliustracijas, paveikslėlius, diskutuoja, aiškinasi; Susitinka, bendrauja ir stebi, kaip dirba amatininkai; Tyrinėja senovinius daiktus, išbando kai kuriuos įrankius; Stebi, apžiūri, tyrinėja tradicinių daiktų puošybos elementus; Dalyvauja lopšelio-darželio Kaziuko mugėje: dainuoja daineles, žaidžia žaidimus, groja liaudies instrumentais, giria savo prekes, parduoda, perka.</p> <p>Klauso pasakojimų, kūrinių; Piešia, spalvina, puošia, dėlioja „Gerų darbų kelią“, kuria verbas; Meldžiasi, gieda. Stuksena mediniais šaukštais, kubeliais, mojuoja dėžutėmis, buteliukais... Dainuoja įvairias daineles, pritaria įvairiais aplinkos daiktais.</p> <p>Žaidžia įvairius žaidimus rikiuotės pratimams įsisavinti.</p>
---------------------------------	--	--

<p>Darbščios rankelės džiugina širdelę</p>	<p>Suvokti darbo prasmę, profesijų reikalingumą (pašto darbuotojai, ugniagesiai, policininkai, gydytojai, mokytojai..).</p> <p>Žinoti, kad visa, kuo naudojamės, yra kitų žmonių širdies, proto ir rankų kūrinys.</p> <p>Prisidėti prie grupės, darželio aplinkos tvarkymo.</p> <p>Suvokti Velykų papročius ir tradicijas.</p> <p>Kurti įvairius ornamentus. Atkartoti elementarius raštus.</p> <p>Suvokti, kad nereikalingi daiktai darbo dėka gali teikti džiaugsmą.</p> <p>Žinoti Prisikėlimo įvykius, apie Jėzaus pasirodymą apaštalam. Dalintis džiaugsmu su savo artimaisiais draugais.</p> <p>Igyti kamuolio varymo ir mėtymo įgūdžių.</p>	<p>Varto enciklopedijas, albumus, nuotraukas; Diskutuoja, analizuoja, aiškinasi, stebi; Mena mįsles, sako patarles ir priežodžius; Klausosi skaitomų kūrinių apie darbą; Bendrauja su įvairiais žmonėmis; Lankosi kai kurių tėvelių darbovietėse, artimiausiose įstaigose (Daugėlių medicinos punkte, vaistinėje, pagrindinėje mokykloje, pašte); Žaidžia žaidimus, mėgdžioja, imituoja.</p> <p>Dalyvauja Švaros savaitėje: tvarko, šluoja, valo, renka šiukšles.</p> <p>Aiškinasi, diskutuoja, aptaria; Klauso įvairių kūrinių, žiūri nuotraukas, albumus, iliustracijas; Stebi ir apibūdina aplinkos pokyčius: parduotuvių vitrinas, naujus daiktus, atvirukus, knygas; Apžiūri menininkų dažytus margučius, nusako spalvas, tyrinėja raštus, formas; Margina ir ridena margučius, kuria įvairius darbelius, atvirukus; Dalyvauja Velykiniame rytmetyje, žaidžia žaidimus, dainuoja, buriasi.</p> <p>Varto knygas, albumus, žiūri nuotraukas; Štampuoja, kuria, kopijuoja, atkartoja.</p> <p>Žiūri nuotraukas, iliustracijas, aiškinasi, tariasi; Fantazuoja, kuria, formuoja, klijuoja, įvairius darbelius iš antrinių žaliavų.</p> <p>Dalijasi išpūdžiais, diskutuoja, aiškinasi; Spalvina, puošia raides ir sudeda žodį ALELIUJA; Deklamuoja eilėraščius, gieda Velykines giesmeles.</p> <p>Atmuša kamuolį nuo žemės dešine ir kaire rankomis, mėto į krepšį. Žaidžia įvairius žaidimus.</p>
---	---	---

<p>Džiaugsmo karuselė</p>	<p>Parodyti meilę ir pagarbą savo mamytei geru žodžiu, paslauga, švelnumu.</p> <p>Suvokti kalbos intonacijas, tempą (lėtas, greitas, vidutinis), garsumą, toną (malonus, draugiškas, atšiaurus ir pan.). Suvokti kalbos menines priemones: vaizdingumą, ritmą, rimą, pakartojimus, palyginimus, tradicinius sušukimus, šmaikštumą, humorą. Išgirsti pirmą ir paskutinį bei žodžių viduryje esančius garsus.</p> <p>Išklausyti trumpą anglų kalba sekamą pasaką.</p> <p>Suvokti gamtos spalvingumą. Skirti ir pavadinti pagrindines spalvas ir atspalvius. Pažinti šiltas ir šaltas spalvas.</p> <p>Naudoti mišrią techniką.</p> <p>Žinoti įvykius po Jėzaus prisikėlimo. Suprasti, jog Marija – visų Motina, mumis nuolat rūpinasi.</p> <p>Atpažinti girdėtus kūrinius ir įvardinti, kas juos atlieka (dainininkas, pianistas, smuikininkas...) Gebėti ištepti paskutinį dainos garsą.</p> <p>Gebėti išlaikyti kūną nejudrumo būsenoje.</p>	<p>Diskutuoja, svarsto, kalbasi, tariasi; Klausosi lietuvių liaudies pasakų, legendų, dainų; Deklamuoja eilėraščius, pasakoja; Žaidžia siužetinius, vaizduotės, didaktinius žaidimus; Dėlioja raideles, sako, kuria gražius žodelius, kreipinius, ruošia sveikinimus, piešia, tapo mamytės.</p> <p>Klausosi įvairių tekstų, lietuvių liaudies pasakų, legendų, apsakymų, dainų, patarlių, priežodžių, greitakalbių, aiškinasi įdomius, nesuprantamus žodžius, jų reikšmę; Apibūdina, komentuoja, kartoja, lygina, analizuoja; Pasakoja, deklamuoja, kuria pasakas, eilėraščius; Žaidžia stalo, didaktinius žaidimus.</p> <p>Klausosi, žiūri paveikslėlius, aptaria, diskutuoja.</p> <p>Stebi, tyrinėja pasivaikščiojimo metu sodų, pievų, pušyno augalų žydėjimą; Aptaria, apibūdina, lygina, grupuoja; Žaidžia didaktinius, stalo žaidimus; Eksperimentuoja spalvomis.</p> <p>Piešia, tapo, aplikuoja, štapuoja, konstruoja, lipdo, formuoja...</p> <p>Klauso pasakojimų, žiūri paveikslėlius, varto Bibliją, aptaria, komentuoja; Spalvina, piešia, puošia, karmo gėles Marijai.</p> <p>Klauso įvairios muzikos įrašų, aptaria, išsako savo nuomonę.</p> <p>Dainuoja įvairias daineles, kartoja.</p> <p>Žaidžia įvairius žaidimus, imituoja, mėgdžioja.</p>
----------------------------------	---	---

<p>Vasarėlės žiedų kilimuos</p>	<p>Suvokti tėvo dienos prasmę.</p> <p>Suvokti gamtos poveikį žmogaus sveikatai.</p> <p>Atrasti įvairius aplinkos ir gamtos pažinimo būdus.</p> <p>Žinoti Rasos šventės papročius ir tradicijas.</p> <p>Suvokti, kad augalai panašūs ir skirtingi šaknimis, kamienais, stiebais, žiedais, sėklomis, augimo laiku.</p> <p>Žinoti apie Šeštinių, Sekminių šventes, Šventosios Dvasios dovanas.</p> <p>Gebėti dainas su priedainiu dainuoti su solistu. Groti vaikiškais instrumentais.</p> <p>Gebėti šokinėti per įvairias neaukštas kliūtis, per sukamą virvutę, viena koja iš lanko į lanką.</p>	<p>Pasakoja apie tėtį, jo darbus; Klauso įvairių kūrinių, patarlių, priežodžių; Sako švelnius, šiltus žodelius, kreipinius, mokosi eilėraščių, ruošia sveikinimus, piešia, tapo tėčius; Žaidžia vaizdutes su žaidimais, Sveikina tėvelius Tėvo dienos proga.</p> <p>Varto enciklopedijas, knygas, informacinius leidinius; Aiškinasi, diskutuoja, komentuoja, samprotuoja; Tyrinėja, liečia, renka, džioviną, ragauja...</p> <p>Tyrinėja visais jutimais: išžiūri, išiklauso, uosto, ragauja, liečia; Klausinėja, stebi, analizuoja, eksperimentuoja.</p> <p>Klauso įvairių kūrinių, žiūri nuotraukas; Aiškinasi, komentuoja, analizuoja; Renka žolynus pievoje, pina vainikus, komponuoja gėlių puokštes, formuoja karūnas; Žaidžia lietuvių liaudies žaidimus, dainuoja dainas, mena mįsles, sako patarles ir priežodžius.</p> <p>Žiūri nuotraukas, enciklopedijas; Aiškinasi, komentuoja, analizuoja; Stebi, tyrinėja, skina, rauna, renka, skirsto, rūšiuoja; Žaidžia didaktinius, stalo žaidimus.</p> <p>Piešia (kaip išivaizduoja) Jėzaus pažadą; Gieda giesmeles, išreiškia save judesiais; Žiūri nuotraukas, paveikslėlius.</p> <p>Dainuoja įvairias daineles.</p> <p>Kuria muziką, pritaria muzikos įrašams, mokytojo grojimui.</p> <p>Žaidžia įvairius žaidimus, estafetes.</p>
--	---	---

<p>Išdykėlė vasarėlė</p>	<p>Žinoti kai kurias vandens, smėlio, vėjo ir žemės savybes.</p> <p>Įvardinti tyrinėjamų objektų savybes.</p> <p>Suvokti oro naudą.</p> <p>Žinoti, kaip saugiai elgtis gatvėje, kieme ar gamtoje. Žinoti, kaip pereiti per pėsčiųjų perėję. Pažinti pagrindinius kelio ženklus.</p> <p>Domėtis keleiviniu ir kroviniu transportu. Suvokti keliavimo galimybes ir kelionių įvairovę.</p> <p>Išbandyti netradicinius meninės raiškos būdus.</p> <p>Suvokti, kas yra bažnyčia.</p> <p>Gebėti atskiras šokio dalis atlikti skirtingu tempu.</p> <p>Eiti, bėgti horizontaliu, nuožulniu buomu, lenta, tiltelius atliekant įvairius judesius rankomis ir kojomis, ties viduriu prasilenkiant</p>	<p>Tyrinėja, eksperimentuoja, laisto, pilsto, stebi vandens telkinių raibuliavimą, upės vandens tėkmę; Drėkina, formuoja, atskiedžia vandeniu, rašo, braižo; Žaidžia, plukdo laivelius, skandina įvairius daiktus; Žaidžia vėjo malūnėliais, lėktuvėliais.</p> <p>Bendrauja, kalba, apibūdina, komentuoja.</p> <p>Įkvepia, iškvepia, pučia muilo burbulus, balionus, burbulus vandenyje.</p> <p>Aiškintis, kaip elgtis iškylą metu, kaip sutvarkyti iškylos vietą, kur dėti šiukšles; Pasakoja, svarsto apie įvairių buitinių atliekų poveikį gamtai; Eina į pušyną, prie Ventos, prie pėsčiųjų perėjos, stebi aplinką, analizuoja; Žaidžia įvairius žaidimus; Žiūri kompiuterinius mokomuosius filmukus, juos analizuoja, aptaria.</p> <p>Žiūri įvairius paveikslėlius, enciklopedijas, albumus, nuotraukas; Išsako savo mintis, aiškinasi, diskutuoja; Stebi, tyrinėja, eksperimentuoja, išbando, rūšiuoja, grupuoja, lygina, gretina, skaičiuoja; Klauso įvairių kūrinių, komentuoja; Žaidžia stalo, vaizduotės žaidimus.</p> <p>Piešia kreidelėmis, dėlioja, komponuoja kompozicijas iš gamtinės medžiagos ant įvairių paviršių: šaligatvio plytelių, asfalto, akmenukų, smėlio ir pan.</p> <p>Žiūri nuotraukas, albumus, komentuoja, aiškinasi, pasakoja; Žaidžia žaidimus, stato, konstruoja; Eina į bažnyčią, meldžiasi, gieda.</p> <p>Žaidžia lietuvių liaudies žaidimus, šoka įvairius šokius ir ratelius.</p> <p>Žaidžia įvairius žaidimus, estafetes.</p>
---------------------------------	--	--

	su draugu, pernešant daiktus.	
Mažais žingsneliais į sveikatos šalį	<p>Laikytis asmens higienos. Žinoti, kuriais asmens higienos reikmenimis turi naudotis tik vienas žmogus. Suvokti, kad po valgio reikia skalauti burną.</p> <p>Žinoti, kad grūdinimasis apsaugo nuo ligų ir stiprina sveikatą.</p> <p>Suvokti racionalios mitybos svarbą.</p> <p>Suprasti žalingų įpročių (alkoholio, tabako) poveikį žmogui.</p> <p>Suprasti elektrinių, stiklinių, aštrių buitinių daiktų keliamą pavojų. Žinoti galimus pavojus dėl neatsargaus vitaminų ir vaistų vartojimo.</p> <p>Laikytis saugaus eismo taisyklių.</p> <p>Išbandyti tūrines medžiagas (pvz., molį, plastiliną, modeliną, drėgną smėlį).</p> <p>Suvokti, kad Dievas yra šalia kiekvieną minutę; Gebėti meilę Dievui išreikšti per meilę draugams, artimiems.</p> <p>Dainuoti klausimus – atsakymus, kurti ritmus, melodijas tekstams.</p> <p>Atlikti judesius kaip galima tiksliau, pajuntant kairės ir dešinės rankos, kojos galimybes.</p>	<p>Diskutuoja, aiškinasi, samprotauja; Naudojasi asmens higienos priemonėmis; Prausiasi, plaunasi rankas, šluostosi, šukuojasi, skalauja dantis.</p> <p>Kalbasi, aiškinasi, diskutuoja, vaikšto, žaidžia, sportuoja, juda lauko žaidimų aikštelėje.</p> <p>Klauso įvairių kūrinių, varto knygas; Komentuoja, išsako savo nuomonę; Gamina, ragauja, uosto, liečia, apibūdina, lygina, grupuoja, pavadina.</p> <p>Klauso įvairių kūrinių; Žiūri knygas, iliustracijas, enciklopedijas; Diskutuoja, analizuoja, išsako savo mintis; Žaidžia įvairius žaidimus; Apžiūri buitinius prietaisus, aiškinasi, samprotauja; Eina į vaistinę, kalbasi, komentuoja, tyrinėja.</p> <p>Žiūri kompiuterinius mokomuosius filmukus, diskutuoja, samprotauja, žaidžia siužetinius, vaizduotės žaidimus.</p> <p>Atranda, bando, tyrinėja, kuria įvairias formas, minko, jungia, lipdo, formuoja.</p> <p>Meldžiasi, gieda giesmeles, dėkoja; Žiūri nuotraukas, albumus, dalinasi įspūdžiais, diskutuoja, pasakoja; Piešia, aplikuoja, tapo, žaidžia įvairius žaidimus.</p> <p>Dainuoja, kuria, fantazuoja, išgauna ritmus.</p> <p>Meta sviedinį, pupų maišelius, akmenukus ir kt. dešine ir kaire ranka į taikinius; Spiria kamuolį dešine, kaire koja į vartus.</p>

5. Ugdymosi pasiekimai ir jų vertinimas

Vertinimas – tai „nuolatinis informacijos apie vaiką, jo ugdymo(si) ypatumus bei daromą pažangą kaupimas, interpretavimas ir apibendrinimas“ (16, 56).

Mūsų įstaigoje ugdytiniai vertinami 2 kartus metuose: naujų mokslo metų pradžioje ir mokslo metų pabaigoje. Prireikus atliekami tarpiniai vaikų pasiekimų vertinimai. Tai tikslinga, jeigu rudenį vertinant ugdytinio pasiekimus išryškėjo didelės ugdymo(si) spragos.

Vaiko pasiekimus vertina mokytojai (auklėtojas, meninio ugdymo mokytojas, logopedas, neformaliojo ugdymo mokytojas) ir tėvai.

Vertinimo būdai ir metodai:

- ❖ Nuolatinis vaiko stebėjimas,
- ❖ Pokalbis su tėvais,
- ❖ Pokalbis, diskusija su vaiku,
- ❖ Vaikų dailės ir kitų darbelių analizė,
- ❖ Specialisto komentaras.

Vaiko individualūs pasiekimai aptariami su tėvais asmeniškai. Informacija apie ugdytinio vertinimą neviešinama. Apibendrinantys duomenys aptariami mokytojų tarybos posėdyje. Vaikų su kalbos ir kalbėjimo sutrikimais apibendrinantys duomenys aptariami vaiko gerovės komisijos posėdžiuose.

Ugdytiniai vertinami pagal ugdytinas kompetencijas.

KOMPETENCIJŲ VERTINIMO LAPAS

Vaiko vardas, pavardė, amžius _____

Grupė _____

I pusmetis

Žymėti

Kompetencija	Tėvai			Auklėtojas			Rekomendacijos
	Geba	Gebėjimas formuojasi	Gebėjimo nėra	Geba	Gebėjimas formuojasi	Gebėjimo nėra	
Auklėtojas apie vaiko individualumą							
Logopedas apie vaiko komunikavimo kompetenciją							

KOMPETENCIJŲ VERTINIMO LAPAS

Vaiko vardas, pavardė, amžius _____

Grupė _____

II pusmetis

Žymėti

Kompetencija	Tėvai			Auklėtojas			Išvados
	Geba	Gebėjimas formuojasi	Gebėjimo nėra	Geba	Gebėjimas formuojasi	Gebėjimo nėra	
Auklėtojas apie vaiko individualumą							
Logopedas apie vaiko komunikavimo kompetenciją							

VI. Literatūra ir šaltiniai

1. Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašas // Valstybės žinios, 2011, Nr. 155-7372.
2. Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašas // Valstybės žinios, 2005, Nr. 52-1752; 2011, Nr.71-3448.
3. Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymas// Valstybės žinios, 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804.
4. Švietimo aprūpinimo standartai // Valstybės žinios, 2011, Nr. 155-7373.
5. Vaiko gerovės valstybės politikos koncepcija // Valstybės žinios, 2003, Nr. 52-2316.
6. Valstybinės švietimo strategijos 2003-2012 metų nuostatos // Valstybės žinios, 2003, Nr. 71-3216.
7. Ankstyvojo ugdymo vadovas. Monkevičienė O. (sud.). – V.: Minklės leidyba, 2001.
8. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa // Valstybės žinios, 2006, Nr. 33-1197.
9. Bakūnaitė J. Humanistinio vaikų ugdymo programa. Auginu gyvybės medį.–V.: 1998.
10. Bendroji priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa // Valstybės žinios, 2003, Nr. 5-214.
11. Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programą, bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ // Valstybės žinios, 2010, Nr. 50-2454.
12. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, ratifikuota 1995 m. liepos 3 d. Lietuvos Respublikos įstatymu Nr. I-983.
13. Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa // Valstybės žinios, 2007, Nr. 19-740.
14. Vaikų darželio programa “Vėrinėlis”. – V.: Leidybos centras, 1993.
15. Šiaulių rajono Kuršėnų lopšelio-darželio „Buratinas“ strateginis švietimo planas 2011-2013 m., Kuršėnai, 2011.
16. Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Buratinas“ nuostatai, Kuršėnai, 2012.
17. Butkienė G., Kepalaitė A. Mokymasis ir asmenybės brendimas. Vilnius, 1996.
18. Deveikis L. Vaiko teisės. Vilnius, 1997.
19. Gaižutis A. Vaikystė ir grožis. Kaunas, 1988.
20. Gučas A. Vaiko ir paauglio psichologija. Kaunas, 1990.
21. Lepeškienė V. Humanistinis ugdymas mokykloje. Vilnius, 1996.
22. Myers G. D. Psichologija. Kaunas. 2000.
23. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. Vilnius, 2006.
24. Narauskienė V., Rugevičiūtė G. Katalikų tikyba darželyje. Vilnius, 1996.
25. Pasakojimas apie Šventąją Dvasią vaikams. Vilnius, 1996.
26. Pirmoji vaikų pažintis su Jėzumi, Dievo sūnumi. Vilnius, 1994.
27. Saugėnienė N. Ugdymo programų planavimas ir realizavimas. Kaunas, 2004.
28. Szarkowicz D. Stebėjimas ir refleksija. Australija, 2006.
29. Tėvo atskleidimas vaikams. Vilnius, 1993.

PRITARTA

Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Buratinas” tarybos
2012 m. lapkričio 27 d. posėdžio
protoliniu nutarimu (protokolas Nr. 2)